

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทย
ไปยังประเทศอินโดนีเซีย

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์
บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2567

**FACTORS AFFECTING THE VALUE OF RICE EXPORTS
IN THE INDONESIA MARKET**

**AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE IN MANAGEMENT OF LOGISTICS
GRADUATE SCHOOL**

**RANGSIT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2024**

ใบรับรองการศึกษาค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยรังสิต

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย

FACTORS AFFECTING THE VALUE OF RICE EXPORTS IN THE
INDONESIA MARKET

โดย ชนรดี เชนคุ้ม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์ ประจำปี
การศึกษา 2567

(ดร.ชนะเกียรติ สุมานบุตร)

ผู้อำนวยการหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์

.....
ผศ.ดร.พัฒน์ พิสิษฐเกษม

.....กรรมการ

ดร.บวรวิทย์ ไรจน์สุวรรณ

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

ดร.พฤติพงษ์ อภิวัฒน์กุล

ลิขสิทธิ์ของหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย” สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา ดร.พฤติพงษ์ อภิวัฒน์กุล ที่ได้ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะและตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องพร้อมทั้งอธิบายข้อสงสัยต่างๆมาตลอด เพื่อให้ผู้วิจัยมีความเข้าใจในเนื้อหางานวิจัยมากขึ้น จนการศึกษานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามความปรารถนา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาช่วยสนับสนุน ใช้ประสบการณ์ในการสั่งสอน แนะนำและให้ความรู้ตลอดการศึกษาภายในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการจัดการโลจิสติกส์มหาวิทยาลัยรังสิต

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าต้องขอขอบคุณครอบครัวอันเป็นที่รักของข้าพเจ้า ที่ช่วยสนับสนุน รวมถึงพี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคน ที่ช่วยให้คำแนะนำและคอยสนับสนุน รวมทั้งเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมาการศึกษาครั้งนี้จึงสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ชนรดี เดชคุ้ม
ผู้วิจัย

6604100 : ชนรดี เดชคุ้ม
 ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ : ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศ
 อินโดนีเซีย
 หลักสูตร : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.พฤตพงศ์ อภิวัฒน์กุล

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย และ 2) เพื่อประเมินขนาดและทิศทางของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับมูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียจากปัจจัยแต่ละปัจจัย โดยใช้ข้อมูลทศนิยมที่เก็บรวบรวมข้อมูลรายไตรมาสรวมทั้งสิ้น 15 ปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2566 มาทำการวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย ด้วยวิธีถดถอยเชิงเส้นเชิงพหุคูณ ซึ่งตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์ในครั้งนี้คือ ราคาข้าวโดยเฉลี่ยไม่แบ่งแยกชนิดข้าว, อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ, ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอินโดนีเซียและปริมาณการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย 5 ชนิด คือ ข้าวขาว 100%, ข้าวขาว 5-10%, ข้าวหอมมะลิ, ปลายข้าวและข้าวเหนียว

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียคือ ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% และอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งปัจจัยทั้งสองปัจจัยมีผลกระทบกับมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียในทิศทางเดียวกัน ปัจจัยที่ไม่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียคือ ราคาข้าว, ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอินโดนีเซียและปริมาณการส่งออกข้าวไทย 4 ชนิด คือข้าวขาว 100%, ข้าวหอมมะลิ, ปลายข้าวและข้าวเหนียว ข้อเสนอแนะให้ผู้ประกอบการข้าวไทยให้ความสำคัญกับปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% และอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ด้วยการปรับปรุงกลยุทธ์ทางธุรกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของตลาดข้าวในประเทศอินโดนีเซีย โดยใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาในครั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันของข้าวไทยในตลาดข้าวประเทศอินโดนีเซีย

(การศึกษาค้นคว้าอิสระมีจำนวนทั้งสิ้น 78 หน้า)

คำสำคัญ: การส่งออก, มูลค่าการส่งออก

6604100 : Chonradee Dechkoom
 Independent Study Title : Factors Affecting the Value of Rice Exports in the Indonesia Market
 Program : Master of Science in Management of Logistics
 Independent Study Advisor : Pruttipong Apivatanagul, Ph.D.

Abstract

The objectives of this study are 1) to analyze the factors affecting the export value of Thai rice to Indonesia, and 2) to assess the magnitude and direction of the impact of each factor on Thailand's rice export value to Indonesia. This analysis uses secondary data collected quarterly over a period of 15 years, from 2009 to 2023. The study applies multiple linear regression to identify the factors influencing the export value of Thai rice to Indonesia. The variables analyzed include the average rice price (without distinguishing types), the foreign exchange rate, Indonesia's Gross Domestic Product (GDP), and the export volume of five types of Thai rice to Indonesia Thai white rice 100%, Thai white rice 5-10% broken, jasmine rice, broken rice, and glutinous rice.

A study found that factors influencing the export value of Thai rice to Indonesia include the export volume of Thai white rice 5-10% broken and the foreign exchange rate. Both factors positively impact the export value of Thai rice to Indonesia. Conversely, factors that do not impact the export value of Thai rice to Indonesia include rice prices, Indonesia's Gross Domestic Product (GDP), and the export volume of four types of Thai white rice 100%, jasmine rice, broken rice, and glutinous rice. The study suggests that Thai rice exporters should focus on the export volume of Thai white rice 5-10% broken and the foreign exchange rate by adjusting their business strategies to align with the current market situation in Indonesia. This would enable Thai rice to become more competitive in the Indonesian rice market.

(Total 78 pages)

Keywords: Exports, Value of Exports

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	6
1.3 สมมติฐานการวิจัย	6
1.4 ขอบเขตงานวิจัย	7
1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย	8
1.6 นิยามศัพท์	8
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยในตลาดโลก	10
2.2 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยในตลาดอาเซียน	13
2.3 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย	15
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	28
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	31
4.1 ผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา	31
4.2 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	39
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	43
5.1 สรุปผลการวิจัย	44
5.2 ข้อเสนอแนะ	49
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	54
ภาคผนวก ก ข้อมูลมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย	55
ภาคผนวก ข ข้อมูลราคาข้าวรายไตรมาส (ปี 2552-2566)	59
ภาคผนวก ค ข้อมูลอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	63
ภาคผนวก ง ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอินโดนีเซีย (GDP)	67
ภาคผนวก จ ข้อมูลปริมาณการส่งออกข้าว 5 ชนิด	71
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์โดยวิธีถดถอยเชิงเส้นเชิงพหุคูณ	75
ประวัติผู้วิจัย	78

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 สินค้าเกษตรกรรมส่งออกของไทยในตลาดอาเซียน ปี 2552-2559	2
1.2 สินค้าเกษตรกรรมส่งออกของไทยในตลาดอาเซียน ปี 2560-2566	3
1.3 สินค้าเกษตรกรรมส่งออกของไทยในตลาดอาเซียน ปี 2552-2566 (จัดลำดับ)	4
2.1 มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังตลาดโลกแยกตาม หมวดหมู่ ปี 2564-2566	11
2.2 มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังตลาดโลก ปี 2561-2563	11
2.3 มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังตลาดโลก ปี 2558-2560	11
2.4 มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังตลาดโลก ปี 2555-2557	12
2.5 มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังตลาดโลก ปี 2552-2554	12
2.6 ราคาส่งออกข้าวเฉลี่ยของประเทศผู้ส่งออกข้าวสำคัญไปอินโดนีเซีย ปี 2563-2566 (เหรียญสหรัฐฯ)	17
2.7 ปริมาณการนำเข้าข้าวของอินโดนีเซีย ปี 2562-2565 (ม.ค. - ก.ย.) หน่วย/ตัน	17
2.8 ปริมาณการนำเข้าข้าวของอินโดนีเซีย ปี 2563 – 2566 (ม.ค. - ก.ย.) หน่วย /ตัน	18
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
4.1 Descriptive Statistics	32
4.2 จำนวนครั้งในการส่งออกข้าวแต่ละชนิด (เก็บข้อมูลรายไตรมาส)	33
4.3 ปริมาณการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย	36
4.4 รายละเอียดสัดส่วนการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย	36
4.5 Model Summary	40
4.6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ	41
4.7 Excluded Variables	41
5.1 สรุปสมมติฐาน	45

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1.1	ตลาดส่งออกสินค้าประเภทข้าวที่สำคัญของประเทศไทย ปี 2564-2566	5
1.2	กรอบแนวคิดการวิจัย	8
4.1	มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย (ล้านบาท)	34
4.2	ราคาข้าว (บาท/ตัน)	34
4.3	ผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศอินโดนีเซีย (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	35
4.4	อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์)	35
4.5	สัดส่วนการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย	38
4.6	ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% (ตัน)	39

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาเซียนเป็นเมืองหลวงสินค้าข้าวแห่งหนึ่งของโลกในแถบภูมิภาคเอเชีย โดยประชากรในอาเซียนรับประทานข้าวเป็นอาหารหลัก และข้าวเป็นพืชที่มีการเพาะปลูกมากที่สุดในอาเซียน มีผลผลิตรวมกว่า 120 ล้านตัน โดยสามารถแบ่งกลุ่มจากประเทศผู้ผลิตและผู้ส่งออกข้าวในอาเซียน ออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ประเทศที่ผลิตข้าวได้มากและส่งออกข้าว ประกอบไปด้วยประเทศไทย ประเทศเวียดนาม ประเทศเมียนมา ประเทศกัมพูชาและสปป.ลาว และกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ประกอบไปด้วย ประเทศสิงคโปร์ ประเทศมาเลเซีย ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศฟิลิปปินส์

การส่งออกสินค้าหมวดหมู่สินค้าเกษตรกรรม สินค้าประเภทข้าวเป็นสินค้าส่งออกที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก แม้ว่าข้าวไม่ใช่สินค้าเกษตรกรรมที่มีมูลค่าการส่งออกไปยังตลาดอาเซียนมากที่สุดแต่ก็เป็นสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกในระดับต้นๆ โดยอ้างอิงจากตารางที่ 1.1, 1.2 และสรุปตามตารางที่ 1.3 สามารถแสดงได้ว่า

1.1.1 ปี 2552-2554 ข้าวมีมูลค่าการส่งออกเป็นอันดับที่ 2 รองจากสินค้าประเภทยางพารา

1.1.2 ปี 2555-2556 ข้าวมีมูลค่าการส่งออกเป็นอันดับที่ 3 สินค้าประเภทผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเป็นสินค้าส่งออกอันดับที่ 2 และสินค้าประเภทยางพาราเป็นสินค้าส่งออกอันดับที่ 1

1.1.3 ปี 2557 ข้าวมีมูลค่าการส่งออกเป็นอันดับที่ 2 รองจากสินค้าประเภทยางพารา

ตารางที่ 1.1 สินค้าเกษตรกรรมส่งออกของไทยในตลาดอาเซียน ปี 2552-2559

ชื่อสินค้า	มูลค่า : ล้านบาท							
	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559
ยางพารา	31,193.37	46,428.52	55,803.97	41,354.40	38,167.26	30,201.90	24,585.95	23,688.51
ข้าว	15,776.79	22,415.71	29,837.00	13,593.85	10,193.37	21,892.38	27,422.01	22,571.85
ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	7,606.60	11,285.52	14,190.92	17,408.93	11,631.90	13,316.57	16,314.45	15,810.95
ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	3,336.03	3,562.13	5,530.61	8,135.23	7,796.10	12,767.41	13,821.41	21,672.19
ข้าวโพด	7,806.24	4,253.00	4,465.57	2,075.81	5,466.10	6,248.16	2,397.22	6,044.31
สินค้าปศุสัตว์อื่น ๆ	3,751.86	2,967.04	3,282.04	3,916.05	3,709.77	5,134.30	6,978.99	7,875.34
ปลาสด แช่เย็น แช่แข็ง	1,302.20	1,549.65	1,796.60	1,900.96	1,296.06	1,645.43	1,651.40	1,930.37
กุ้งสด แช่เย็น แช่แข็ง	1,297.65	1,318.33	1,671.88	3,161.85	1,340.69	1,683.63	2,249.95	5,225.32
ไก่แปรรูป	1,287.17	1,417.20	1,662.49	1,820.76	2,090.44	2,077.59	2,359.28	2,346.01
ผักสด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	705.83	780.39	1,290.28	1,095.75	1,056.09	1,174.82	1,068.66	904.49

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร, 2560

ตารางที่ 1.2 สินค้าเกษตรกรรมส่งออกของไทยในตลาดอาเซียน ปี 2560-2566

ชื่อสินค้า	มูลค่า : ล้านบาท						
	2560	2561	2562	2563	2564	2565	2566
ยางพารา	32,393.58	25,169.00	20,612.88	23,271.62	29,903.73	27212.07	15,938.08
ข้าว	14,853.61	36,469.85	12,963.04	10,128.91	9,518.48	10,281.67	45,202.71
ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	11,946.10	15,558.24	12,899.77	9,779.67	10,325.99	19,108.91	13,944.68
ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	39,882.38	36,048.06	30,497.37	17,534.07	13,236.52	10,342.45	9,663.92
ข้าวโพด	5,212.80	2,905.25	1,053.68	1,107.82	2,069.37	1,677.03	1,953.81
สินค้าปศุสัตว์อื่น ๆ	6,089.84	9,889.98	12,346.22	23,651.61	13,256.20	6,147.78	5,138.58
พลาสติก แช่เย็น แช่แข็ง	2,744.74	2,604.81	2,071.51	1,926.70	2,529.81	3,185.90	2,443.47
กุ้งสด แช่เย็น แช่แข็ง	5,369.47	3,162.55	1,846.33	1,607.81	1,709.52	1,389.84	1,631.74
ไก่แปรรูป	2,494.17	2,610.42	2,618.12	2,873.13	3,219.68	4,664.70	4,957.58
ผักสด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	1,529.99	2,090.36	1,850.15	1,925.68	2,565.87	2,845.92	3,032.29

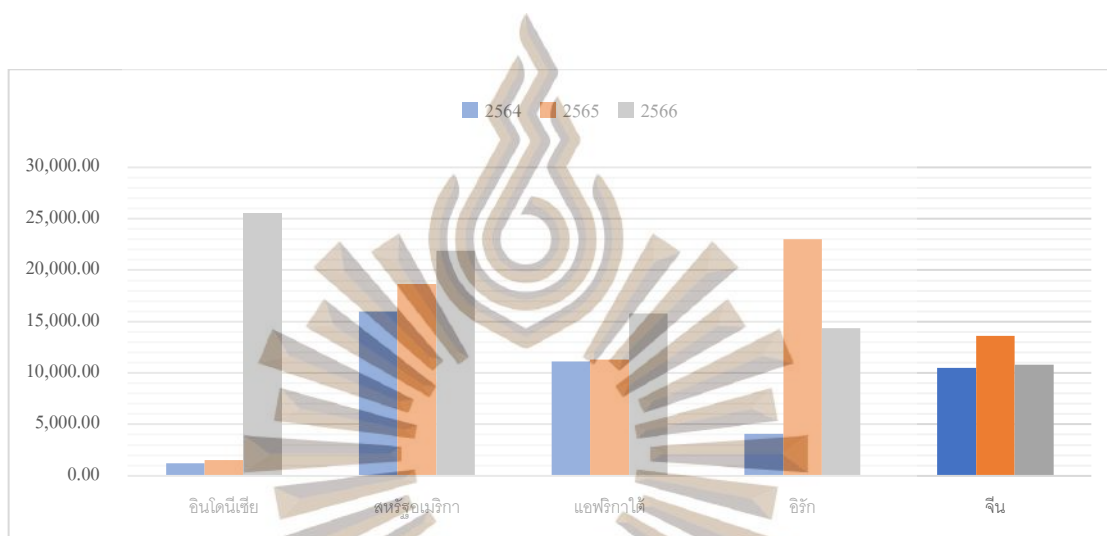
ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร, 2567

ตารางที่ 1.3 สินค้าเกษตรกรรมส่งออกของไทยในตลาดอาเซียน ปี 2552-2566 (จัดลำดับ)

ชื่อสินค้า	จัดอันดับรายปีตามมูลค่า														
	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	2566
ยางพารา	1	1	1	1	1	1	2	1	2	3	2	2	1	1	2
ข้าว	2	2	2	3	3	2	1	2	3	1	3	4	5	4	1
ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	4	3	3	2	2	3	3	4	4	4	4	5	4	2	3
ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	6	5	4	4	4	4	4	3	1	2	1	3	3	3	4
ข้าวโพด	3	4	5	7	5	5	6	6	7	7	10	10	9	9	9
สินค้าปศุสัตว์อื่น ๆ	5	6	6	5	6	6	5	5	5	5	5	1	2	5	5
พลาสติก แช่เย็น แช่แข็ง	7	7	7	8	9	9	9	9	8	9	7	7	8	7	8
กุ้งสด แช่เย็น แช่แข็ง	8	9	8	6	8	8	8	7	6	6	9	9	10	10	10
ไก่แปรรูป	9	8	9	9	7	7	7	8	9	8	6	6	6	6	6
ผักสด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	8	8	7	8	7

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2567

รูปที่ 1.1 แสดงมูลค่าการส่งออกข้าวแยกตามตลาดของประเทศไทยปี 2564-2566 พบว่ามูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียในอดีต มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปี 2565 ด้วยมูลค่า 1,511.55 ล้านบาทเป็น มูลค่า 25,480.28 ล้านบาท ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2566 (ม.ค. – ต.ค.) คิดเป็นการเพิ่มขึ้นถึง 16.8 เท่า และคิดเป็น มูลค่าการส่งออกคิดเป็น สัดส่วน 14.30% ของมูลค่าการส่งออกข้าวไทยช่วง 10 เดือนแรกของปี 2566 ทำให้ปัจจุบันอินโดนีเซียกลายเป็นตลาดส่งออกข้าวอันดับ 1 ของไทย

รูปที่ 1.1 แสดงมูลค่าการส่งออกข้าวแยกตามตลาดของประเทศไทยปี 2564-2566
ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2567

จากข้อมูลศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากรพบว่า ข้าวเป็นสินค้าเกษตรกรรมที่มีความสำคัญในการส่งออกของประเทศไทยและเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยมาอย่างยาวนาน แม้ประเทศไทยจะมีตลาดส่งออกข้าวที่แข็งแกร่งอยู่แล้ว แต่การมองหาโอกาสใหม่ๆ ในตลาดต่างประเทศก็ยังคงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อขยายฐานลูกค้าและลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาตลาดใดตลาดหนึ่งมากเกินไป ซึ่งในตลาดอาเซียน ประเทศอินโดนีเซียเป็นคู่ค้าที่มีความน่าสนใจในการศึกษาตลาดด้วยจำนวนประชากรและวัฒนธรรมการบริโภคข้าวที่คล้ายคลึงกับประเทศไทยการเจาะตลาดอินโดนีเซียจะเป็นการเปิดประตูสู่โอกาสใหม่ๆ และเสริมความแข็งแกร่งให้กับอุตสาหกรรมข้าวไทยในอนาคต

อย่างไรก็ตามปัจจุบันสถานการณ์ตลาดข้าวในอาเซียนมีการแข่งขันที่รุนแรง ข้าวไทยจึงมีความเสี่ยงที่จะสูญเสียส่วนแบ่งตลาดให้กับประเทศคู่แข่งดังกล่าวมากขึ้นในอนาคต โดยประเทศในกลุ่มอาเซียนเป็นทั้งคู่แข่งและคู่ค้าของตลาดข้าวไทย หลายประเทศในภูมิภาคอาเซียน เช่น ประเทศเวียดนาม ประเทศเมียนมา และประเทศกัมพูชา การที่มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าและในปัจจุบันกลายเป็นประเทศส่งออกข้าวที่สำคัญของประเทศไทย จึงควรมีการศึกษาวิเคราะห์ความได้เปรียบในการแข่งขันสำหรับตลาดนี้เพื่อใช้ในการปรับกลยุทธ์เพื่อรักษาความได้เปรียบต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.2.1 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย
- 1.2.2 ประเมินขนาดและทิศทางของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับมูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียจากปัจจัยแต่ละปัจจัย

1.3 สมมติฐานการวิจัย

- 1.3.1 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาข้าว (สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร, 2566)
- 1.3.2 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (อภิสิทธิ์ หะยิอูมา และธนวิทย์ บุญสิทธิ์, 2563)
- 1.3.3 มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศอินโดนีเซีย (ณัฐชา เดชพ่วง และกนกพร ชัยประสิทธิ์, 2561)
- 1.3.4 มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกข้าวขาว 100% (สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร, 2566)
- 1.3.5 มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% (สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร, 2566)

1.3.6. มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกข้าวหอมมะลิ (สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร, 2566)

1.3.7 มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับปริมาณการส่งออกปลายข้าว (สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร, 2566)

1.3.8 มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับปริมาณการส่งออกข้าวเหนียว (สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร, 2566)

1.4 ขอบเขตงานวิจัย

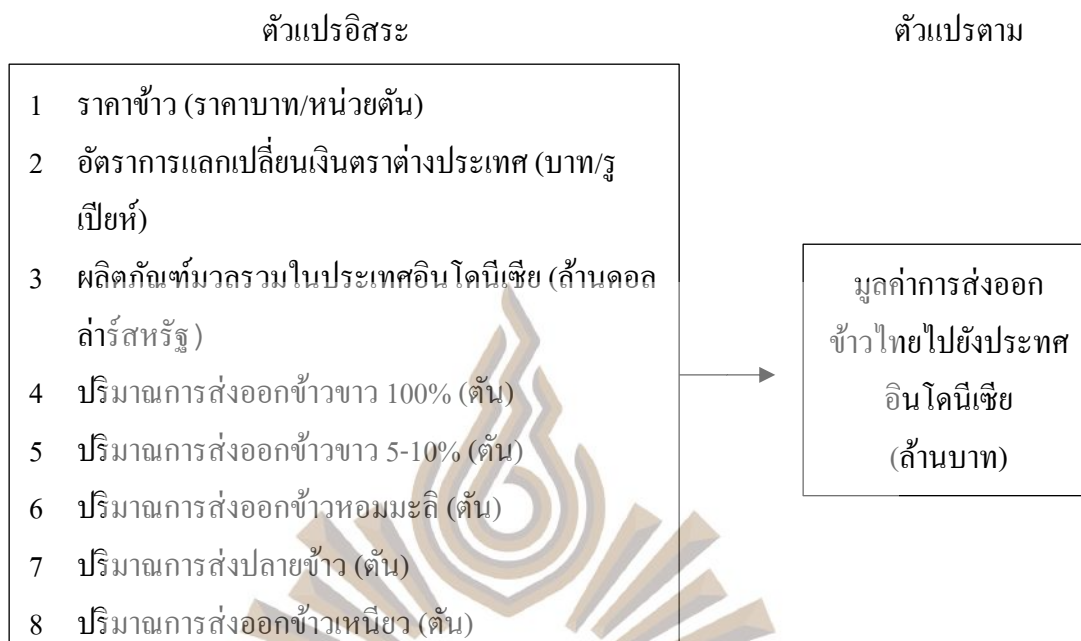
1.4.1 ศึกษามูลค่าการส่งออกของข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย ในช่วง 15 ปีที่ผ่านมา ปี พ.ศ. 2552-2566

1.4.2 ศึกษาปริมาณการส่งออกข้าวโดยไม่แบ่งแยกรูปแบบการขนส่ง

1.4.3 ศึกษาปริมาณการส่งออกสินค้าประเภทข้าว โดยศึกษาจากสินค้าประเภทข้าว 5 ชนิดที่ส่งออกไปยังประเทศอินโดนีเซียคือ ข้าวขาว 100%, ข้าวขาว 5-10%, ข้าวหอมมะลิ, ปลายข้าว และข้าวเหนียว

1.4.4 ตัวแปรราคาข้าว เป็นตัวแปรที่ศึกษาราคาเฉลี่ยของสินค้าประเภทข้าว สินค้ารหัส Harmonized System HS-CODE 1006 โดยไม่แบ่งแยกชนิดข้าว

1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปที่ 1.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.6 นิยามศัพท์

ข้าว หมายถึง เมล็ดของพืชในสกุลข้าว พบมากในเอเชีย ข้าวเป็นธัญพืชซึ่งประชากรโลกบริโภคเป็นอาหารสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทวีปเอเชีย ข้าวเป็นธัญพืชสำคัญที่สุดในด้านโภชนาการและการได้รับแคลอรีของมนุษย์

มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย หมายถึง มูลค่ารวมของข้าวทั้งหมดที่ประเทศไทยส่งออกไปยังประเทศอินโดนีเซียในช่วงเวลาหนึ่ง

อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ หมายถึง กระบวนการแปลงสกุลเงินหนึ่งเป็นอีกสกุลเงินหนึ่งตามอัตราแลกเปลี่ยนที่เป็นอยู่ มีบทบาทสำคัญในการค้าระหว่างประเทศ การเดินทาง และระบบการเงินการธนาคาร ยกตัวอย่างเช่นเมื่อต้องทำธุรกรรมข้ามประเทศ มักจะต้องแปลงสกุลเงินท้องถิ่นเป็นสกุลเงินต่างประเทศที่ประเทศปลายทางยอมรับ อัตราแลกเปลี่ยนเป็นตัวแปรสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจส่งออก/นำเข้าที่มีรายรับรายจ่ายเป็นเงินสกุล

ต่างประเทศ เพราะการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนจะมีผลให้กระแสรายได้หรือรายจ่ายในสกุลเงินบาทมีความไม่แน่นอน อาจทำให้เกิดกำไรเพิ่มขึ้น หรือขาดทุนก็ได้

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศอินโดนีเซีย (Gross Domestic Product) หมายถึง มูลค่ารวมของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายทั้งหมดที่ผลิตขึ้นภายในประเทศอินโดนีเซียในช่วงเวลาหนึ่งๆ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศอินโดนีเซีย เป็นตัวชี้วัดขนาดของเศรษฐกิจและความสามารถในการจับจ่ายใช้สอยของประชาชนในประเทศอินโดนีเซีย ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศอินโดนีเซียจะบวกหรือลบได้นั้น มาจากความสัมพันธ์ของ 4 ส่วนประกอบ ได้แก่ การบริโภค การลงทุนเอกชน การใช้จ่ายของรัฐบาล และการส่งออกสุทธิ ซึ่งสะท้อนถึงภาพรวมทางเศรษฐกิจทุกส่วนในประเทศ ดังนั้น ถ้า ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศอินโดนีเซียเป็นบวก ก็แปลว่าเศรษฐกิจมีการเติบโตขึ้น ในทางตรงกันข้ามถ้า ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศอินโดนีเซียติดลบก็แสดงถึงภาพรวมเศรษฐกิจที่มีติดลบ

อาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 (ค.ศ. 1967) แรกเริ่ม อาเซียนประกอบด้วย 5 ประเทศคือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ต่อมาได้ขยายจำนวนประเทศสมาชิกเป็น 10 ประเทศทั่วเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยสรุปได้เป็นหัวข้อดังนี้

- 2.1 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยในตลาดโลก
- 2.2 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยในตลาดอาเซียน
- 2.3 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยในตลาดโลก

การส่งออกสินค้าเกษตรเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและเป็นสินค้าที่สร้างรายได้ให้กับประเทศไทยอย่างมหาศาล กล่าวอีกนัยหนึ่งคือสินค้าเกษตรเป็นหนึ่งในเสาหลักสำคัญของเศรษฐกิจไทย ข้อมูลจากตารางที่ 2.1 - 2.5 เป็นข้อมูลอ้างอิงมาจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร เป็นข้อมูลสถิติการส่งออกสินค้าของประเทศไทย ทั้งหมด 15 ปี (พ.ศ. 2552-2566) เป็นตารางแสดงมูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังตลาดโลกแยกตามหมวดหมู่ หากไม่แบ่งแยกตามชนิดของสินค้าแบบย่อย จะสามารถแยกตามหมวดหมู่สินค้าส่งออกของประเทศไทยไปยังตลาดโลกได้ทั้งหมด 5 หมวดหมู่ คือ สินค้าเกษตรกรรม (กลีตกรรม, ปศุสัตว์, ประมง), สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร, สินค้าอุตสาหกรรม, สินค้าแร่และเชื้อเพลิง และสินค้าอื่นๆ (ธุรกรรมพิเศษ เช่น ของที่ออกไปกับคน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2.1 มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังตลาดโลก ปี 2564-2566

สินค้า	มูลค่า : ล้านบาท			สัดส่วน (%)		
	2564	2565	2566	2564	2565	2566
รวมทุกสินค้า	8,568,939.92	9,957,072.66	9,827,324.58	100	100	100
1. สินค้าเกษตรกรรม	823,061.64	925,993.61	923,999.41	9.61	9.30	9.40
2. สินค้าอุตสาหกรรม	609,216.71	789,159.94	772,668.62	7.11	7.93	7.86
การเกษตร						
3. สินค้าอุตสาหกรรม	6,811,263.96	7,830,920.26	7,728,499.96	79.49	78.65	78.64
4. สินค้าแร่, เชื้อเพลิง	325,397.62	410,998.84	402,156.59	3.80	4.13	4.09
5. อื่น ๆ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2567

ตารางที่ 2.2 มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังตลาดโลก ปี 2561-2563

สินค้า	มูลค่า : ล้านบาท			สัดส่วน (%)		
	2561	2562	2563	2561	2562	2563
รวมทุกสินค้า	8,108,299.77	7,628,400.39	7,183,567.61	100	100	100
1. สินค้าเกษตรกรรม	744,433.46	675,197.65	656,175.27	9.18	8.85	9.13
2. สินค้าอุตสาหกรรม	584,834.42	581,233.11	561,015.08	7.21	7.62	7.81
การเกษตร						
3. สินค้าอุตสาหกรรม	6,422,726.58	6,095,157.91	5,763,807.12	79.21	79.90	80.24
4. สินค้าแร่, เชื้อเพลิง	356,305.31	276,811.72	202,570.15	4.39	3.63	2.82
5. อื่น ๆ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2567

ตารางที่ 2.3 มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังตลาดโลก ปี 2558-2560

สินค้า	มูลค่า : ล้านบาท			สัดส่วน (%)		
	2558	2559	2560	2558	2559	2560
รวมทุกสินค้า	7,225,722.80	7,550,704.07	8,006,265.18	100	100	100
1. สินค้าเกษตรกรรม	679,760.88	680,277.20	777,083.57	9.41	9.01	9.71

ตารางที่ 2.3 มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังตลาดโลก ปี 2558-2560 (ต่อ)

2. สินค้าอุตสาหกรรม	560,543.95	586,236.57	577,298.58	7.76	7.76	7.21
การเกษตร						
3. สินค้าอุตสาหกรรม	5,685,448.66	6,036,993.79	6,359,186.04	78.68	79.95	79.43
4. สินค้าแร่, เชื้อเพลิง	299,969.31	234,345.57	292,696.99	4.15	3.10	3.66
5. อื่น ๆ	0.00	12,850.93	0.00	0.00	0.17	0.00

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2567

ตารางที่ 2.4 มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังตลาดโลกแยก ปี 2555-2557

สินค้า	มูลค่า : ล้านบาท			สัดส่วน (%)		
	2555	2556	2557	2555	2556	2557
รวมทุกสินค้า	7,077,762.15	6,909,543.90	7,311,089.00	100	100	100
1. สินค้าเกษตรกรรม	723,811.21	687,562.30	719,099.18	10.23	9.95	9.84
2. สินค้าอุตสาหกรรม	559,362.78	521,670.70	546,574.76	7.90	7.55	7.48
การเกษตร						
3. สินค้าอุตสาหกรรม	5,316,268.32	5,254,109.84	5,644,724.74	75.11	76.04	77.21
4. สินค้าแร่, เชื้อเพลิง	472,934.68	446,201.05	400,690.31	6.68	6.46	5.48
5. อื่น ๆ	5,385.17	0.00	0.00	0.08	0.00	0.00

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2567

ตารางที่ 2.5 มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังตลาดโลก ปี 2552-2554

สินค้า	มูลค่า : ล้านบาท			สัดส่วน (%)		
	2552	2553	2554	2552	2553	2554
รวมทุกสินค้า	5,194,596.73	6,113,335.52	6,707,989.46	100	100	100
1. สินค้าเกษตรกรรม	559,458.63	679,718.64	875,661.10	10.77	11.12	13.05
2. สินค้าอุตสาหกรรม	384,299.32	419,318.67	526,749.93	7.40	6.86	7.85
การเกษตร						
3. สินค้าอุตสาหกรรม	3,976,793.17	4,697,001.70	4,906,495.05	76.56	76.83	73.14

ตารางที่ 2.5 มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังตลาดโลก ปี 2552-2554 (ต่อ)

4. สินค้าแร่, เชื้อเพลิง	274,045.61	317,296.51	399,083.38	5.28	5.19	5.95
5. อื่น ๆ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2567

ข้อมูลมูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังตลาดโลก 15 ปีย้อนหลัง แสดงให้เห็นว่าสินค้าหมวดหมู่อินค้าเกษตรกรรม(กลีกรรรม, ปศุสัตว์, ประมง) ไม่ใช่สินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกเป็นอันดับที่ 1 ของประเทศไทยเพราะสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกไปยังตลาดโลกมากที่สุดคือสินค้าหมวดหมู่อินค้าอุตสาหกรรม แต่สินค้าเกษตรกรรมก็ยังเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศไทยอยู่เช่นเดิม ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกข้าวที่สำคัญของโลก โดยปี 2564/2565 ไทยมีผลผลิตข้าวสูงเป็นอันดับ 6 ของโลก คิดเป็น 4.0% ของผลผลิตข้าวทั่วโลก (รองจากจีน อินเดีย บังกลาเทศ อินโดนีเซีย และเวียดนามซึ่งมีสัดส่วนผลผลิต 29.0%, 25.2%, 7.0%, 6.7% และ 5.2% ตามลำดับ) และไทยเป็นผู้ส่งออกข้าวอันดับ 2 ของโลก มีส่วนแบ่งตลาดคิดเป็น 13.5% รองจากอินเดียที่มีส่วนแบ่งตลาด 38.8% และยังมีคู่แข่งอื่นๆ อาทิ เวียดนาม ปากีสถาน เมียนมา และจีน เป็นต้น ซึ่งทำให้เห็นว่าข้าวเป็นสินค้าการเกษตรกรรมที่สำคัญของประเทศ (วิชัยกรศรี, 2566)

2.2 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยในตลาดอาเซียน

ประชากรในอาเซียนรับประทานข้าวเป็น อาหารหลัก และข้าวเป็นพืชที่มีการเพาะปลูกมากที่สุด ในอาเซียน ข้อมูลจากกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศอ้างว่า อาเซียนมีผลผลิตรวมกว่า 120 ล้านตันข้าวสาร ใ้บริโภครวมภายในภูมิภาคประมาณ 105 ล้านตันข้าวสารและมีผลผลิตส่วนเกินประมาณ 15 ล้านตันข้าวสาร โดยมีการค้าข้าวภายในอาเซียนประมาณ 4 - 5 ล้านตัน สำหรับผลผลิตส่วนที่เหลือมีการส่งออกไปจำหน่าย นอกภูมิภาค โดยสามารถแบ่งกลุ่มจากประเทศผู้ผลิตและผู้ส่งออกข้าวในอาเซียน ออกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2562)

- 1) ผลิตข้าวได้มากและส่งออก ประกอบไปด้วย ประเทศไทย ประเทศเวียดนาม ประเทศเมียนมา ประเทศกัมพูชาและสปป.ลาว
- 2) ผลิตข้าวได้น้อยต้องนำเข้า ประกอบไปด้วยประเทศสิงคโปร์ และประเทศบรูไน
- 3) ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภค ประกอบไปด้วยประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย

ประเทศในกลุ่มอาเซียนเป็นทั้งคู่แข่งและคู่ค้าที่สำคัญในการส่งออกข้าว โดยสามารถแบ่งประเทศต่างๆ ออกเป็นกลุ่มตลาดเป้าหมายและ ประเทศคู่แข่งสำคัญได้ ดังนี้ 1) กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ประกอบไปด้วย ประเทศสิงคโปร์ ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย 2) กลุ่มประเทศคู่แข่งประกอบไปด้วย ประเทศเวียดนาม ประเทศเมียนมา ประเทศกัมพูชาและลาว

สถานการณ์ในช่วงปี 2560/2561 – 2562/63 อาเซียนมีผลผลิตข้าวเฉลี่ยปีละ 116.57 ล้านตัน ข้าวสาร สำหรับ ปีการผลิต 2563/2564 คาดว่าอาเซียนจะมีผลผลิตข้าวรวม 115.80 ล้านตันข้าวสาร ซึ่งมีปริมาณเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ ปีการผลิตก่อนที่มีปริมาณผลผลิต 113.60 ล้านตันข้าวสาร หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.94 สำหรับปริมาณสต็อกข้าว คาดว่าจะมีปริมาณรวม 14.71 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนที่มีปริมาณ 14.21 ล้านตันข้าวสาร หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.52 (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2562)

ข้อมูลจาก Statistics Indonesia กล่าวว่าในปี 2562 อินโดนีเซีย มีพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าว 10.66 ล้านเฮกตาร์ มีผลผลิตข้าวเปลือกแห้ง 54.59 ล้านตัน (ส่วนใหญ่ผลผลิตมาจากเกาะชวา) คิดเป็นปริมาณข้าวสาร 31.29 ล้านตัน สำหรับการบริโภคภายในประเทศมีความต้องการ 2.5 ล้านตัน : เดือน ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติฟิลิปปินส์ PSA คาดการณ์ว่าในช่วงไตรมาสแรก ของ 2564 (เดือน มกราคม – มีนาคม 2564) ฟิลิปปินส์จะมีปริมาณผลผลิตข้าวเปลือก 4.57 ล้านตัน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 7.2 จากไตรมาสแรกของปี 2563 ที่มีปริมาณผลผลิตข้าวเปลือก 4.26 ล้านตัน และคาดการณ์ว่าผลผลิตต่อเฮกตาร์จะเพิ่มขึ้นเป็น 3.98 ตันต่อเฮกตาร์ จาก 3.88 ตันต่อเฮกตาร์ ในขณะที่ USDA คาดการณ์ว่า ในปี 2563/64จะมีพื้นที่เพาะปลูกข้าว 4.650 ล้านเฮกเตอร์ ผลผลิตข้าวประมาณ 12.40 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก ปี 2562/63 ที่มีปริมาณผลผลิต 11.93 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.94

เมียนมา ในปี 2563/2564 เมียนมาวางแผนคาดการณ์ผลผลิตการปลูกข้าวนาปรัง (ข้าวที่ปลูกนอกฤดูการทำนาปกติ) ประมาณ 6.1 ล้านเฮกตาร์ (MHa) โดย ณ สิ้นเดือนมกราคม 2564 เมียนมาเก็บเกี่ยวได้ 1 ล้านเฮกตาร์ (MHa) เฉลี่ยการเก็บเกี่ยวได้ข้าวนาปี (ข้าวที่ปลูกในฤดูการทำนาปกติ) 99% และข้าวนาปรัง 45% ซึ่งผลผลิตต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ เนื่องจากไม่มีน้ำเพียงพอและฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน ทั้งนี้ ปริมาณ การผลิตข้าวของเมียนมามีมากเกินความต้องการบริโภคภายในประเทศและมีอุปทานส่วนเกินสำหรับการส่งออก (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2564)

กัมพูชามีพื้นที่เพาะปลูกข้าวคิดเป็นร้อยละ 16.5 ของพื้นที่ทั้งหมดสำหรับทำเกษตรกรรมทั้งหมด หรือกว่า 3 ล้านเฮกตาร์ ครอบคลุมพื้นที่ใน 25 จังหวัด โดยพื้นที่เพาะปลูกสำคัญ ได้แก่ จังหวัดไพรแวง ตาแก้ว และพระตะบอง (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2564)

เวียดนาม พื้นที่เพาะปลูกข้าวฤดูหนาวปี 2563 - ฤดูใบไม้ผลิปี 2564 ได้ 1.83 ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 7.1 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2562-2563 และจากการสำรวจเวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวฤดูหนาวปี 2563-ฤดูใบไม้ผลิปี 2564 ได้ 1.83 ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 7.1 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2562-2563 โดยภาคเหนือ 62.2 พันเฮกเตอร์ลดลงร้อยละ 44.6 และภาคใต้ 1.76 ล้านเฮกเตอร์

สปป.ลาว กระทรวงกสิกรรมและป่าไม้เปิดเผยข้อมูลว่า การปลูกข้าวของ สปป.ลาว ปี 2562 มีพื้นที่ทั้งหมด 947,995 เฮกตาร์ ผลผลิตรวมทั้งหมด 3,279,110 ตัน โดยแยกออกเป็นข้าวนาปรังจำนวน 74,185 เฮกตาร์ ผลผลิตรวม 361,965 ตัน ข้าวนาปี จำนวน 780,255 เฮกตาร์ ผลผลิตรวม 2,732,450 ตัน และข้าวไร่ จำนวน 93,555 เฮกตาร์ ผลผลิตรวม 184,695 ตัน (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2564)

สิงคโปร์ ไม่มีการผลิตข้าว โดยพื้นที่สำหรับการทำเกษตรกรรมในสิงคโปร์มีเพียงร้อยละ 3 ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศ ซึ่งการเพาะปลูกจะเป็นสินค้าประเภทผักเพียงอย่างเดียว และมีการเลี้ยงปศุสัตว์ ได้แก่ การเลี้ยงปลา ไก่ไข่ กุ้ง และปู เท่านั้น สินค้าอาหารมากกว่าร้อยละ 90 จึงยังคงต้องพึ่งพาการนำเข้าจากประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะข้าวซึ่งเป็นหนึ่งในอาหารหลักของชาวสิงคโปร์ (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2564)

2.3 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย

มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียตั้งแต่ปี 2554-2566 มีความผันผวนในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2566 (ม.ค.-ต.ค.) การส่งออกข้าวไทยไปยังอินโดนีเซียมีปริมาณสูงถึง 1,057,537 ตัน คิดเป็นมูลค่า 523.45 ล้านดอลลาร์มูลค่าการส่งออกคิดเป็นสัดส่วน 13.19% ของมูลค่าการส่งออกข้าวไทยช่วง 10 เดือนแรกของปี 2566 ทำให้ปัจจุบันอินโดนีเซียกลายเป็นตลาดส่งออกข้าวอันดับ 1 ของไทย โดยข้าวที่ส่งออกไปอินโดนีเซียส่วนใหญ่ คือ ข้าวขาว 5 – 10% สำหรับภาพรวมการส่งออกข้าวของไทย ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2566 (ม.ค.-ต.ค.) มีปริมาณการส่งออกรวม 6,922,649 ตัน ปริมาณข้าวส่งออกขยายตัว 11.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา คิด

เป็นมูลค่า 3,967.31 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 24.7 %ตลาดส่งออกข้าวของไทย 5 อันดับแรก ได้แก่ อินโดนีเซีย สหรัฐ แอฟริกาใต้ อิรัก และ จีน (กรมการค้าต่างประเทศ กองบริหารการค้าข้าว, 2566)

ปัจจุบันความต้องการข้าวจากประเทศคู่ค้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากปัญหาค่าเงินบาทและปรากฏการณ์เอลนีโญทำให้ผลผลิตข้าวลดลงรวมถึงปัจจัยอื่นๆ และการให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางอาหาร ทำให้เกิดความพยายามในการนำเข้าเพื่อสำรองปริมาณข้าวให้เพียงพอต่อความต้องการในประเทศ รวมทั้งการระงับการส่งออกข้าวของอินเดีย และเมียนมา จึงถือเป็นโอกาสที่จะผลักดันและขยายตลาดส่งออกข้าวไทย ตลอดจนสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์เอกลักษณ์ของข้าวไทยให้ผู้บริโภคชาวไทย ใหม่ๆ ในต่างประเทศ รัฐบาลอินโดนีเซียกำกับและควบคุมการนำเข้าส่งออกข้าว เพื่อรักษาเสถียรภาพด้านราคาและปริมาณ ข้าวสำรองในคลัง โดยในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (ปี 2562 - 2564) อินโดนีเซียผลิตข้าวได้เพิ่มขึ้น จึงลดปริมาณการนำเข้า ข้าวเพื่อการบริโภคลงอย่างไรก็ดี เนื่องจากรัฐบาลอินโดนีเซียยังคงสนับสนุนอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารในประเทศ ภาคเอกชนอินโดนีเซียจึงหันไปนำเข้าปลายข้าวเพื่อนำไปแปรรูปในอุตสาหกรรมอาหารเพิ่มขึ้น (กรมการค้าต่างประเทศ กองบริหารการค้าข้าว, 2566)

จากตารางที่ 2.6 และตารางที่ 2.8 พบว่าในระหว่างปี 2562 - 2564 อินโดนีเซียนำเข้าข้าวเฉลี่ย 407,740 ตันต่อปี โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าปลายข้าว เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป โดยในปี 2564 อินโดนีเซียนำเข้าข้าวปริมาณ 413,750 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.86 เมื่อเทียบกับปี 2563 ที่มีปริมาณการนำเข้า 357,099 ตัน สำหรับปี 2565 (ม.ค. - ก.ย.) อินโดนีเซียนำเข้าข้าวปริมาณ 287,996 ตัน ลดลงร้อยละ 3.85 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2564 ที่มีการนำเข้า 299,536 ตัน แหล่งนำเข้าข้าวที่สำคัญได้แก่อินเดีย (ร้อยละ 53.46) อ้างอิงจากตารางที่ 2.6 ราคานำเข้าเฉลี่ยตันละ 428 เหรียญสหรัฐฯ ปากีสถาน (ร้อยละ 18.76) ราคาเฉลี่ย ตันละ 420 เหรียญสหรัฐฯ และไทย (ร้อยละ 14.90) ราคาเฉลี่ยตันละ 448 เหรียญสหรัฐฯ ตามลำดับ (กรมการค้าต่างประเทศ กองบริหารการค้าข้าว, 2566)

ตารางที่ 2.6 ราคาส่งออกข้าวเฉลี่ยของประเทศผู้ส่งออกข้าวสำคัญไปอินโดนีเซีย ปี 2563-2566
(เหรียญสหรัฐฯ)

ประเทศผู้ ส่งออกข้าว	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ม.ค. - ก.ย.		
				% Δปี		
				ปี 2565	ปี 2566	2566/65
อินเดีย	458	401	435	428	479	11.92
ปากีสถาน	376	387	425	420	476	13.33
เมียนมา	366	425	386	386	525	36.01
ไทย	808	504	461	448	484	8.04
เวียดนาม	576	494	519	519	559	7.71

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ กองบริหารการค้าข้าว, 2566

ตารางที่ 2.7 ปริมาณการนำเข้าข้าวของอินโดนีเซีย ปี 2562-2565 (ม.ค. - ก.ย.) หน่วย/ตัน

แหล่งนำเข้า	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ม.ค. - ก.ย.		% Δ 65/64	สัดส่วน (%) ปี 2565
				ปี 2564	ปี 2565		
อินเดีย	7,973	10,594	215,386	168,190	153,956	-8.46	53.46
ปากีสถาน	182,565	110,517	52,479	42,866	54,033	26.05	18.76
ไทย	61,140	89,406	75,369	49,080	42,906	-12.58	14.90
เวียดนาม	33,133	88,716	65,693	36,201	33,249	-8.15	11.54
เมียนมา	166,701	57,841	3,790	2,500	3,830	53.20	1.33
ญี่ปุ่น	90	0.326	230	170	16	-90.59	0.01
จีน	24	24	43	19	6	-68.42	0.002
สิงคโปร์	-	0.101	260	260	0.042	-99.98	0.00001
ประเทศ	745.339	0.315	500.013	250.013	0.019	-99.99	0.000007
รวม	452,371	357,099	413,750	299,536	287,996	-3.85	100.00

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ กองบริหารการค้าข้าว, 2565

ตารางที่ 2.8 ปริมาณการนำเข้าข้าวของอินโดนีเซีย ปี 2563-2566 (ม.ค. - ก.ย.) หน่วย /ตัน

แหล่งนำเข้า	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ม.ค. - ก.ย.		% Δ ปี 66/65	สัดส่วน (%)ปี2566
				ปี 2565	ปี 2566		
ไทย	89,406	75,369	91,714	42,906	905,015	2009.30	49.17
เวียดนาม	88,716	65,693	81,828	33,249	816,370	2355.32	44.36
อินเดีย	10,594	215,386	178,534	153,956	66,578	-56.76	3.62
ปากีสถาน	110,517	52,479	84,407	54,033	45,846	-15.15	2.49
เมียนมา	57,841	3,790	3,830	3,830	6,539	70.73	0.36
ญี่ปุ่น	-	230,000	56	16	40	150.00	0.002
จีน	24	43	6	6	7	16.67	0.000
ฟิลิปปินส์	-	-	-	-	5,000	-	0.0003
มาเลเซีย	-	-	-	-	3,000	-	0.0002
รวม	357,099	413,750	440,739	287,996	1,840,403	539.04	100

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ กองบริหารการค้าข้าว, 2566

ข้าวเป็นสินค้าที่มีความอ่อนไหวทางการเมืองในอินโดนีเซีย โดยรัฐบาลอินโดนีเซียมักจะตัดสินใจนำเข้าข้าว ในกรณีที่ขาดแคลนข้าวในประเทศเท่านั้น เนื่องจากปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นฐานเลี้ยงสนับสนุน ของรัฐบาลยังไม่สามารถแข่งขันทางด้านราคาได้นอกจากนี้ เกษตรกรมักจะรวมตัวประท้วงต่อต้านรัฐบาลหากมี การนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ อินโดนีเซียเป็นตลาดนำเข้าข้าวที่ค้ำึงถึงปัจจัยทางด้านราคาเป็นหลัก ดังนั้น ในกรณีที่ราคาข้าวไทยปรับตัว สูงขึ้น และมีราคาสูงกว่าประเทศคู่แข่งมาก อาทิ อินเดีย เวียดนาม และปากีสถาน อินโดนีเซียมักจะหันไปซื้อข้าว จากประเทศดังกล่าว ส่งผลให้ไทยสูญเสียส่วนแบ่งตลาดข้าวให้กับประเทศคู่แข่ง การที่ประเทศประเทศหนึ่งจะนำเข้าสินค้าหรือบริการต่างๆ มากหรือน้อยมักมีปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความต้องการนำเข้าดังกล่าว ได้แก่ ระดับรายได้ประชาชาติ อัตราเงินเฟ้อ นโยบายการค้าระหว่างประเทศ และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (กรมการค้าต่างประเทศ กองบริหารการค้าข้าว, 2566)

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย โดยกำหนดตัวแปรอิสระขึ้นมาเพื่อทดสอบกับตัวแปรตาม หาความสัมพันธ์ของทั้งสองตัวแปร จากการค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีงานวิจัยที่สามารถนำมาใช้ในการศึกษาร่วมได้ทั้งหมด 8 งานวิจัย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชื่องานวิจัย	ผู้วิจัย	สรุปงานวิจัยโดยย่อ	ตัวแปรที่ศึกษา	ตัวแปรที่มีผลกระทบ
ปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และ ส่วนประกอบของไทย	พิสุทธิ เลียบประเสริฐ, 2554	งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลสำคัญที่มีความเกี่ยวข้องในการอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และ ส่วนประกอบ และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ วิเคราะห์ด้วย Multiple Regression Analysis ทดสอบโดยอาศัยข้อมูลทศวรรษรายไตรมาส จำนวน 26 ไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2547 ถึงไตรมาสที่ 2 ปี 2553 ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ธนาคารแห่งประเทศไทย และ กระทรวงพาณิชย์	1. ดัชนีราคาผู้บริโภค 2. ปริมาณสินค้าเข้าสำหรับธุรกิจการผลิตเครื่องจักร สำนักงาน เครื่องทำบัญชี และ เครื่องคำนวณ 3. อัตราดอกเบี้ยลูกค้ายรายใหญ่ขึ้นดี 4. ดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง	1. ดัชนีราคาผู้บริโภค 2. ปริมาณสินค้าเข้าสำหรับธุรกิจการผลิตเครื่องจักร สำนักงาน เครื่องทำบัญชี และ เครื่องคำนวณ 3. อัตราดอกเบี้ยลูกค้ายรายใหญ่ขึ้นดี 4. ดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง

ตารางที่ 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออก เพชรเจียรไนของไทยไป ฮ่องกง	ขนิษฐา มีสนาม, 2555	การค้นคว้าอิสระ นี้ศึกษาปัจจัย ที่มีผลต่อ ปริมาณการส่งออกเพชรเจียรไนของไทย ไปฮ่องกงและเปรียบเทียบความสำคัญของ ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไน ของไทยไป ฮ่องกง โดยใช้ข้อมูลสถิติ แบบอนุกรมเวลาเป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ไตร มาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2551 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2555 รวม 20 ไตรมาส และวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยเครื่องมือทางเศรษฐมิติแบบ สมการ ถดถอยพหุเชิงซ้อน (Multiple Regression Model) และใช้วิธีการประมาณค่า สัมประสิทธิ์แบบ กำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares)	ปัจจัยภายในประเทศ 1. ราคาสินค้าเพชรของไทย ไปฮ่องกง (ดอลลาร์สหรัฐ ต่อกะรัต) 2. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ต่างประเทศ (บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ) 3. คุณภาพของเพชร 4. การออกแบบเครื่องประดับเพชร ได้แก่ รูปกลม เหลี่ยมเกสรและรูป สี่เหลี่ยมเหลี่ยมพริ้นเซสส์ ปัจจัยภายนอกประเทศ 1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมใน ประเทศต่อหัวของ ประชากรฮ่องกง	ปัจจัยที่มีผลกระทบใน ทิศทางเดียวกัน 1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมใน ประเทศต่อหัวของ ประชากรฮ่องกง ปัจจัยที่มีผลกระทบในทิศ ทางตรงข้าม 1. ราคาสินค้าเพชรของ ไทยไปฮ่องกง (ดอลลาร์ สหรัฐต่อกะรัต)
---	----------------------------	---	--	--

ตารางที่ 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกประเทศที่มีผลต่อการส่งออกทุเรียนไปสาธารณรัฐประชาชนจีน	ณัฐชดา เดชพ่วง และ กนกพร ชัยประสิทธิ์, 2561	การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยภายในประเทศที่มีผลต่อการส่งออกทุเรียนไปประเทศจีน 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยภายนอกประเทศที่มีผลต่อการส่งออกทุเรียนไปประเทศจีน 3) เพื่อหาแนวทางเพิ่มศักยภาพในการส่งออกให้มีประสิทธิภาพและเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์ทุเรียน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้อมูลปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ทุเรียนโดยรวม ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกประเทศที่มีผลต่อปริมาณการส่งออกทุเรียน โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายปี ตั้งแต่พ.ศ.2549 ถึง พ.ศ.2558 รวม 10 ปี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สมการถดถอยพหุเชิงซ้อนและใช้วิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แบบกำลังสองน้อยที่สุด (OLS)	ปัจจัยภายในประเทศ 1. ราคาส่งออก (F.O.B.) ทุเรียนไทย (บาท/ตัน) 2. ผลผลิตทุเรียนไทย (หน่วย/กิโลกรัม) 3. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/ดอลลาร์สหรัฐ) ปัจจัยภายนอกประเทศ 1. ผลผลิตรวมใน ประเทศจีน (ดอลลาร์สหรัฐ) 2. มูลค่าการนำเข้าทุเรียนของประเทศไทย	ปัจจัยภายในประเทศ 1. ราคาส่งออก (F.O.B.) ทุเรียนไทย (บาท/ตัน) 2. ผลผลิตทุเรียนไทย (หน่วย/กิโลกรัม) 3. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/ดอลลาร์สหรัฐ) ปัจจัยภายนอกประเทศ 1. ผลผลิตรวมใน ประเทศจีน (ดอลลาร์สหรัฐ) 2. มูลค่าการนำเข้าทุเรียนของประเทศไทย
--	---	---	--	--

ตารางที่ 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณ การส่งออกข้าวหอมมะลิไป ยังตลาดโลก	งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านปัจจัย ภายในประเทศ ปัจจัยภายนอกประเทศที่ อิทธิพลต่อปริมาณการส่งออกข้าวหอมมะลิ ไทยไปยังตลาดโลก ประชากรที่ใช้ใน งานวิจัยครั้งนี้คือข้อมูลเชิงตัวเลขที่มีค่าสถิติ ตั้งแต่ปี 2556-2560 ของ ตัวแปรอิสระของ ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกประเทศ โดยสถิติที่นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยเล่มนี้ ได้แก่ การวิเคราะห์ความถดถอยและ ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)	ปัจจัยภายในประเทศ 1. ปริมาณการผลิตข้าวหอม มะลิของประเทศไทย 2. ราคาส่งออก (F.O.B.) ข้าวหอมมะลิ ปัจจัยภายนอกประเทศ 1. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ต่างประเทศ (ดอลลาร์ สหรัฐ /บาท) 2. ปริมาณการส่งออกข้าว ของประเทศคู่แข่ง 3. ปริมาณการนำเข้าข้าว หอมมะลิของตลาดโลก 4. ความนิยมบริโภคข้าว หอมมะลิของคนทั่วโลก	ปัจจัยภายในประเทศ 1. ปริมาณการผลิตข้าว หอมมะลิของประเทศไทย 2. ราคาส่งออก (F.O.B.) ข้าวหอมมะลิไทย ปัจจัยภายนอกประเทศ 1. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ต่างประเทศ (ดอลลาร์ สหรัฐ/บาท) 2. ปริมาณการส่งออกข้าว ของประเทศคู่แข่ง 3. ปริมาณการนำเข้าข้าว หอมมะลิไทยของ ตลาดโลก 4. ความนิยมบริโภคข้าว หอมมะลิของคนทั่วโลก
--	---	---	---

ตารางที่ 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวในตลาดประเทศจีน	หัตถพงศ์ อวิโรธนานนท์, สัตยา ตันจันทร์พงศ์, และ ณฐวรรัช จำลองราษฎร์, 2563	งานวิจัยฉบับนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวในตลาดประเทศจีน เพื่อสามารถคาดการณ์มูลค่าของการส่งออกข้าวในตลาดของประเทศจีนที่จะเกิดขึ้น เพื่อเป็นการวางแผนหาทางออกแก้ไขและป้องกันเพื่อการสร้างประโยชน์แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งออกข้าวให้สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิมซึ่งทำการศึกษาข้อมูลรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2551 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2562 ใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้จากข้อมูลสถิติประเภทอนุกรมเวลา นำมาวิเคราะห์ โดยการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยวิธีการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ	1. ดัชนีผู้บริโภคร 2. อุณหภูมิ 3. ปริมาณน้ำฝน 4. อัตราแลกเปลี่ยน 5. มูลค่าการส่งออก ของพาราในตลาดประเทศจีน	1. ดัชนีผู้บริโภคร 2. มูลค่าการส่งออกของพาราในตลาดประเทศจีน
---	---	--	---	--

ตารางที่ 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผล ต่อมูลค่าและปริมาณการ ส่งออกยางพาราของไทยใน ประเทศสิงคโปร์	อภิสิทธิ์ หะยิอูมา และ ธนวิทย์ บุญสิทธิ์, 2563	บทความนี้ศึกษามูลค่าและปริมาณการ ส่งออกยางพาราของไทยในประเทศสิงคโปร์ โดยการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อ มูลค่า และปริมาณการส่งออกยางพาราของ ไทยในประเทศสิงคโปร์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออก ยางพาราของไทยในสิงคโปร์ และเพื่อศึกษา ผลกระทบของปริมาณการส่งออกยางพารา ของไทยโดยการศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ การถดถอยเชิงซ้อน แบบ Log – liner model ใช้ข้อมูลอนุกรมเวลา (Time series) เป็น ข้อมูลมูลค่าการส่งออกพาราตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ถึง พ.ศ. 2560 มีกลุ่มตัวอย่างใน ประเทศอาเซียน คือ ประเทศสิงคโปร์	1. อัตราเงินเฟ้อ 2. อัตราดอกเบี้ย 3. อัตราการแลกเปลี่ยน 4. รายได้ประชาชาติ 5. คุณค่าการชำระเงิน 6. ราคาขางพารา 7. ปริมาณการส่งออก 8. พื้นที่ทำการเกษตร	ปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลค่าการ ส่งออกยางพาราของไทย ในสิงคโปร์ 1. รายได้ประชาชาติ 2. ราคาขางพารา 3. อัตราการแลกเปลี่ยน 4. อัตราดอกเบี้ย 5. คุณค่าการชำระเงิน ปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณ การส่งออกยางพาราของ ไทยในสิงคโปร์ 1. พื้นที่ทำการเกษตร 2. รายได้ประชาชาติ 3. ราคาขางพารา
--	---	---	---	---

ตารางที่ 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งออก ทุเรียนสดของประเทศไทย ไปยังสาธารณรัฐประชาชน จีน	ธนวิทย์ บัวฝ้าย, เปรมกมล ปิยะทัต, และกมลวรรณ เหล่ายัง, 2566	งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ ส่งผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกทุเรียนสดของ ประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน ในระยะสั้นและระยะยาว และศึกษา ความสัมพันธ์ของตัวแปรเหตุและตัวแปร ตามปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งออกทุเรียนสด ของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชน จีน การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิประเภท อนุกรมเวลา รายไตรมาสตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 พ.ศ. 2545 - ไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2566 จำนวน 85 ไตรมาส โดยวิเคราะห์จากสมการ ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) ทำการประมาณค่า สัมประสิทธิ์ของสมการด้วยวิธี ARDL(Autoregressive Distributed Lag)	1. ราคาส่งออกทุเรียนสด ของไทย 2. ราคาน้ำมันดิบ 3. อัตราแลกเปลี่ยนเงิน (บาท/ดอลลาร์สหรัฐ) 4. ผลผลิตทั้งหมดรวม แท้จริงภายในสาธารณรัฐ ประชาชนจีน	ส่งผลกระทบระยะสั้น ในทิศทางเดียวกัน 1. อัตราแลกเปลี่ยนเงิน ปัจจัยที่มีผลกระทบในทิศ ทางตรงข้าม 1. ราคาส่งออกทุเรียนสด ของไทย 2. ผลผลิตทั้งหมดรวม แท้จริงภายในสาธารณรัฐ ประชาชนจีน ส่งผลกระทบระยะยาว ในทิศทางตรงข้าม 1. อัตราแลกเปลี่ยนเงิน 2. ราคาส่งออกทุเรียนสด ของไทย
---	---	--	--	---

ตารางที่ 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

การประมาณมูลค่าการส่งออกของเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ทำจากไหมของประเทศไทย โดยตัวแบบถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ	กัลยา อรรถกุล, รัชญา สุพรประดิษฐ์ชัย, และ สิทธิกรณั์ คำรอด, 2567	วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยแต่ละปัจจัย เพื่อทำนายหรือพยากรณ์มูลค่าการส่งออกของเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ทำจากไหมของประเทศไทย 2) เพื่อสร้างตัวแบบการพยากรณ์มูลค่าการส่งออกของเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ทำจากไหมของประเทศไทยที่เหมาะสมเก็บรวบรวมข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลเป็นข้อมูลรายเดือน ครอบคลุมปีในช่วงระหว่างเดือน มกราคม 2560 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2562 รวมทั้งสิ้น 35 เดือนเป็นช่วงสถานการณ์ก่อนไวรัสโคโรนาแพร่ระบาด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ	1. มูลค่าการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ทำจากไหมของ ไทยไปสหรัฐอเมริกา 2. อัตราการขยายตัวทาง เศรษฐกิจโลก 3. อัตราการแลกเปลี่ยนของ สกุลเงินบาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ 4. ดัชนีราคาผู้บริโภค 5. อัตราการใช้กำลังผลิต (ส่งออก)	1. มูลค่าการส่งออกเสื้อผ้า สำเร็จรูปที่ทำจากไหมของ ไทยไปสหรัฐอเมริกา 2. อัตราการขยายตัวทาง เศรษฐกิจโลก 3. ดัชนีราคาผู้บริโภค
--	--	---	---	--

ที่มา: สรุปโดยผู้วิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่างๆดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่อ้างอิงจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร, กรมศุลกากรและ Fred Reserve Economic Data ซึ่งเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปริมาณการส่งออกข้าว รวมถึงมูลค่าการส่งออกข้าวของสินค้าประเภทข้าวจากประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย และปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นข้อมูลรายปี รวมทั้งสิ้น 15 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2566 (เก็บข้อมูลรายไตรมาส)โดยใช้ข้อมูลดังนี้

- 1) ราคาข้าว (บาท/ตัน)
- 2) ปริมาณการส่งออกข้าวแต่ละชนิด (ตัน) ดังนี้ ข้าวขาว 100%, ข้าวขาว 5-10%,

ข้าวหอมมะลิ, ปลายข้าว, ข้าวเหนียว

- 3) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอินโดนีเซีย (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
- 4) อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์)
- 5) มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย (ล้านบาท)

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.2.1 ค้นหาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยใช้ข้อมูล 15 ปีย้อนหลัง ได้แก่ ราคาข้าว (บาท/ตัน), ปริมาณการส่งออกข้าวแต่ละชนิด (ตัน) ดังนี้ ข้าวขาว 100%, ข้าวขาว 5-10%, ข้าวหอมมะลิ, ปลายข้าว และ ข้าวเหนียว, ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอินโดนีเซีย (ล้านดอลลาร์สหรัฐ), อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์), และมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลย้อนหลังเป็นข้อมูลรายไตรมาสของแต่ละปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2566 จาก ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร พ.ศ. 2552-2566, กรมศุลกากร พ.ศ. 2567 และ Fred Reserve Economic Data พ.ศ. 2567

3.2.2 เรียบเรียงข้อมูลที่ค้นคว้ามาและจัดเรียงข้อมูลตามหมวดหมู่ตัวแปรที่ตั้งไว้ในกรอบแนวความคิดงานวิจัยโดยแบ่งเป็นข้อมูลที่ใช้เป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในโปรแกรม Excel

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีถดถอยเชิงเส้นเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) คือ การทดสอบระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัวแปรซึ่งกำหนดความหมายของตัวแปรดังต่อไปนี้

- XTH = มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย (ล้านบาท)
- PT = ราคาข้าว (บาท/ตัน)
- GDPI = ผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศอินโดนีเซีย (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
- EX = อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์)
- KK100 = ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 100% (ตัน)
- KJ5 = ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% (ตัน)
- KM = ปริมาณการส่งออกข้าวหอมมะลิ (ตัน)
- PK = ปริมาณการส่งปลายข้าว (ตัน)
- KN = ปริมาณการส่งออกข้าวเหนียว (ตัน)

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไปยังประเทศอินโดนีเซียนั้น ได้มีการกำหนดตัวแปรอิสระทั้งหมด 8 ตัวแปรดังข้างต้น โดยอ้างอิงจากข้อมูลและเอกสารจากงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้อง ในการวิเคราะห์จะใช้วิธีการ Regression Analysis เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ (Independent Variable) และตัวแปรตาม (Dependent Variable) ซึ่งจะวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูปโดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เป็นการวิเคราะห์เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของตัวแปรแต่ละตัวแปร โดยนำเสนอในรูปแบบ จำนวนตัวแปร ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ยของข้อมูล และข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ด้วยวิธีถดถอยเชิงเส้นเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

2) การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson ด้วยสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise) โดยวิธี Stepwise เป็นวิธีการคัดเลือกตัวแปรที่ได้รับความนิยมเพราะ วิธีการนี้จะทำการทดสอบตัวแปรอิสระที่เข้าสมการไปแล้วทุกครั้งที่มีการนำตัวแปรอิสระใหม่เข้าในสมการ ซึ่งตัวแปรอิสระบางตัวที่เข้าไปในสมการแล้วก็สามารถถูกขจัดออกจากสมการได้หากพบว่าตัวแปรอิสระตัวนั้นไม่ได้ส่งผลให้ค่า r^2 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (รัฐพงศ์ ชัยเอก และปริม ชูการ, 2554) และเพื่อวิเคราะห์ว่าปัจจัยใดบางที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียรวมถึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามว่ามีความสัมพันธ์กันในทิศทางใด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย สามารถแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็นสองส่วนคือ 1) ผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา และ 2) ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

4.1 ผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

จากการวิเคราะห์พบว่าปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% เป็นตัวแปรที่มีความผันผวนสูงสุดที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรอื่นและความผันผวนของตัวแปรดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับความผันผวนของมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย จึงคาดว่าปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมากที่สุด และพบว่าปลายข้าวเป็นข้าวชนิดเดียวที่มีความสม่ำเสมอในการส่งออกไปยังประเทศอินโดนีเซียมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับข้าวชนิดอื่น เป็นสินค้าที่มีการส่งออกทุกไตรมาสตลอด 15 ปีย้อนหลัง แต่ผลการวิเคราะห์ยังไม่พบแนวโน้มที่แสดงให้เห็นว่าปริมาณการส่งออกปลายข้าวมีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกโดยรวมในลักษณะเดียวกับข้าวขาว 5-10%

เมื่อพิจารณาจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์) พบว่า อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เป็นตัวแปรที่มีความผันผวนต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับตัวแปรอื่นๆ สันนิษฐานได้ว่า อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์) อาจมีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียน้อยที่สุดหรือไม่มีผลกระทบ ยังไม่สามารถสรุปได้อย่างชัดเจน และจากการศึกษาพบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของอินโดนีเซียมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งบ่งชี้ถึงการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง จากการเติบโตทางเศรษฐกิจนี้คาดว่าจะมีผลกระทบเชิงบวกต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังอินโดนีเซีย กล่าวคือ เมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของอินโดนีเซียสูงขึ้น รายได้เฉลี่ยของประชาชนก็จะสูงขึ้นตามไปด้วย ส่งผลให้

กำลังซื้อของประชาชนเพิ่มขึ้น และความต้องการบริโภคสินค้าต่าง ๆ รวมถึงข้าวก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

จากตารางที่ 4.1 Descriptive Statistics พบว่า KJ5 (ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10%) เป็นตัวแปรที่มีความผันผวนและค่าเฉลี่ยมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปร ในทางกลับกันตัวแปร EX (อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์)) เป็นตัวแปรที่มีความผันผวนและค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรอื่น

ตารางที่ 4.1 Descriptive Statistics

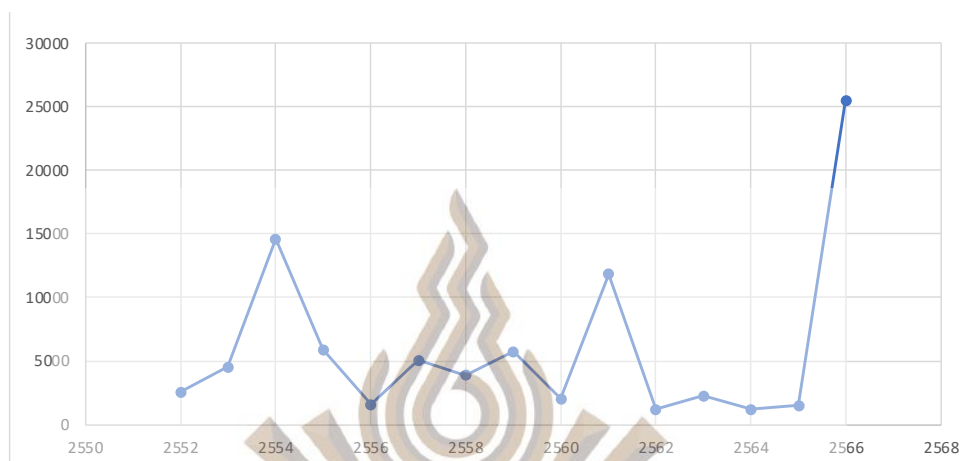
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
XTH	60	47.13	10495.69	1489.9448	2075.08292
PT	60	11071.45	28406.38	16652.3527	3521.95660
EX	60	1.95	3.28	2.5065	.42981
GDPI	60	1548.19	4940.55	2373.5693	552.42778
KK100	60	.00	213.49	7.9415	31.71401
KJ5	60	.00	452732.90	42632.5757	100040.93363
KM	60	.00	2120.00	175.9413	330.20541
PK	60	2900.00	85245.00	28524.7275	17253.05987
KN	60	.00	27083.02	3160.1185	6285.88635
Valid N (listwise)	60				

จากตารางที่ 4.2 จำนวนครั้งในการส่งออกข้าวแต่ละชนิด (เก็บข้อมูลรายไตรมาส) พบว่า ปลายข้าวเป็นชนิดข้าวที่มีการส่งออกบ่อยที่สุด โดยมีการส่งออกทั้งหมด 60 ครั้ง ตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษา ขณะที่ข้าวชนิดอื่นๆ มีจำนวนครั้งในการส่งออกน้อยกว่าอย่างเห็นได้ชัด ประกอบไปด้วย ข้าวขาว 100% มีการส่งออกทั้งหมด 5 ครั้ง , ข้าวขาว 5-10% มีการส่งออกทั้งหมด 36 ครั้ง, ข้าวหอมมะลิ มีการส่งออกทั้งหมด 30 ครั้ง และข้าวเหนียว มีการส่งออกทั้งหมด 39 ครั้ง

ตารางที่ 4.2 จำนวนครั้งในการส่งออกข้าวแต่ละชนิด (เก็บข้อมูลรายไตรมาส)

ปี	ข้าวขาว 100%	ข้าวขาว 5-10%	ข้าวหอมมะลิ	ปลายข้าว	ข้าวเหนียว
2552	2	2	4	4	3
2553	1	1	1	4	4
2554	0	3	2	4	4
2555	0	0	3	4	4
2556	0	0	4	4	4
2557	0	1	1	4	2
2558	1	2	2	4	0
2559	0	1	1	4	1
2560	0	4	0	4	3
2561	0	4	0	4	3
2562	1	4	0	4	2
2563	0	3	2	4	2
2564	0	3	3	4	4
2565	0	4	3	4	3
2566	0	4	4	4	0
รวม	5	36	30	60	39

จากรูปที่ 4.1 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย พบว่าค่าของตัวแปร XTH (มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย) มีความผันผวนสูงในปี พ.ศ.2554 , พ.ศ.2561 และพ.ศ.2566

รูปที่ 4.1 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย(ล้านบาท)

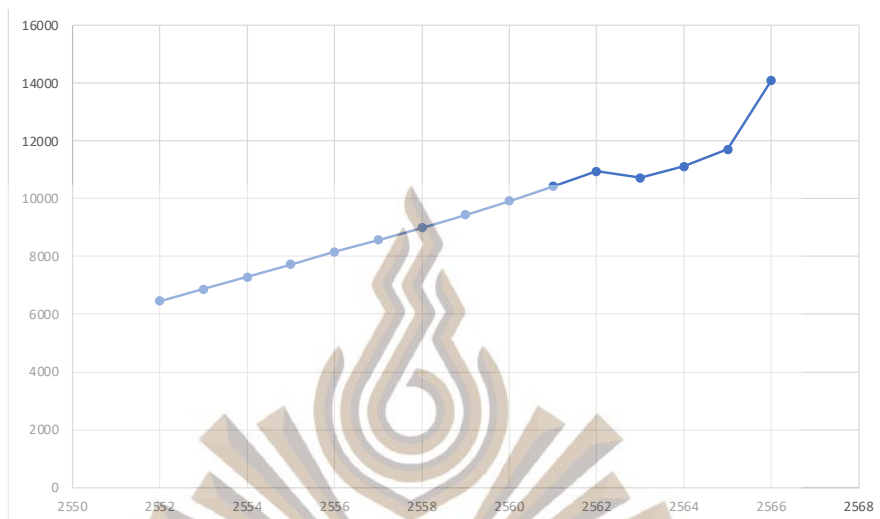
จากรูปที่ 4.2 ราคาข้าว(บาท/ตัน) พบว่าค่าของตัวแปร PT (ราคาข้าว) ราคาข้าวเคยปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2552-2556 แต่หลังจากนั้นก็มีความผันผวนมากขึ้น จากข้อมูลจึงยังไม่สามารถระบุได้อย่างแน่ชัดว่าราคาข้าวจะมีแนวโน้มสูงขึ้นหรือลดลงในระยะยาว

รูปที่ 4.2 ราคาข้าว (บาท/ตัน)

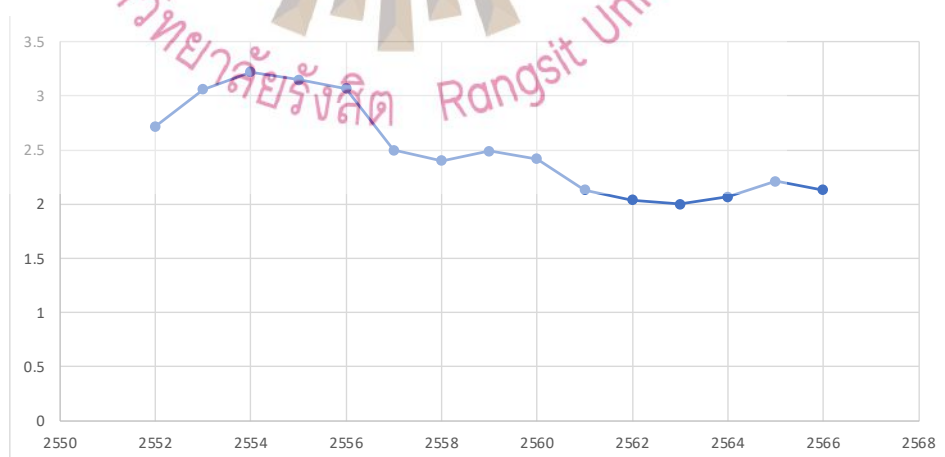
จากรูปที่ 4.3 ผลผลิตทั้งหมดรวมประเทศอินโดนีเซีย (ล้านดอลลาร์สหรัฐ) พบว่า โดยรวมแล้วผลผลิตทั้งหมดรวมประเทศอินโดนีเซียมีแนวโน้มเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องในตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-

2566 ซึ่งบ่งบอกถึงการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศอินโดนีเซีย ยกเว้นปี พ.ศ. 2563 ที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศอินโดนีเซียมีการหดตัวลงเนื่องด้วยการแพร่ระบาดของ COVID-19 การจำกัดการเดินทาง และมาตรการควบคุมโรคต่างทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจชะลอตัวลง

รูปที่ 4.3 ผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศอินโดนีเซีย (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

จากรูปที่ 4.4 อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ พบว่าค่าของตัวแปร EX (อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ) มีความผันผวนน้อยมากในแต่ละปี โดยมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยซึ่งบ่งชี้ว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความเสถียรตลอดช่วงเวลาที่ทำการศึกษา

รูปที่ 4.4 อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์)

จากรายที่ 4.3 ปริมาณการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย พบว่าปริมาณการส่งออกข้าวไทยแต่ละชนิดมีส่วนที่แตกต่างกันในแต่ละปี โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3 ปริมาณการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย

ปี	ปริมาณการส่งออกข้าว (ตัน)				
	ข้าวขาว100% (KK100)	ข้าวขาว 5-10% (KJ5)	ข้าวหอมมะลิ (KM)	ปลายข้าว (PK)	ข้าวเหนียว (KN)
2552	115	2,539.5	1,125.74	166,205	52,507.52
2553	25	89,209.4	366.75	136,913.5	58,101.05
2554	0	446,852.4	1,648.56	233,735.2	22,374.04
2555	0	0	2,644.85	78,757.8	13,674.95
2556	0	0	1,321.83	68,345.65	14,650
2557	0	1,045.09	547.75	185,992.05	188.4
2558	48	82.05	126	103,194.55	0
2559	0	51,466	100	94,990	150
2560	0	9,505	0	118,426.8	976.5
2561	0	674,185	0	92,325.1	16,006.4
2562	75	8,086	0	52,613	366
2563	0	734	225	86,918	1,529.25
2564	0	1,214	1,000	68,682	4,833
2565	0	30,783.75	750	55,930	4,250
2566	0	1,242,252.35	700	168,455.00	0

สามารถสรุปรายละเอียดสัดส่วนการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียในแต่ละปีได้
ดังตารางที่ 4.4 รายละเอียดสัดส่วนการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย

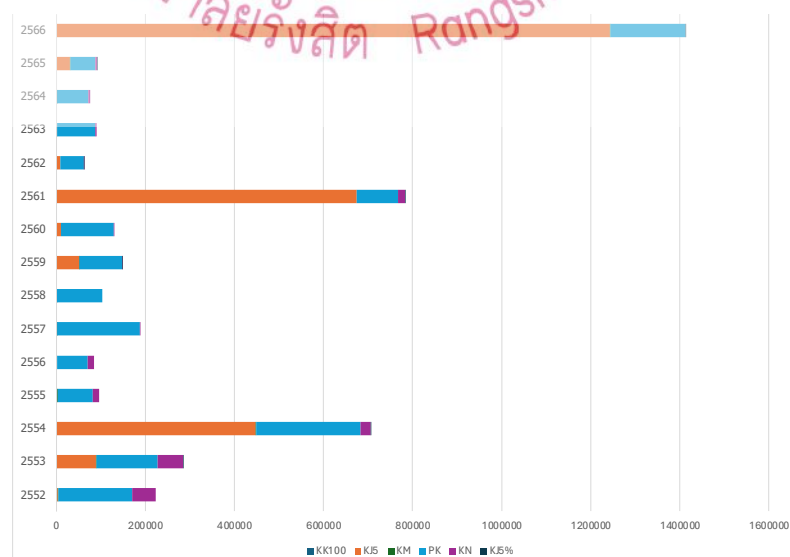
ตารางที่ 4.4 รายละเอียดสัดส่วนการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย

ปี 2552	ปลายข้าว เป็นข้าวที่มีสัดส่วนการส่งออกมากที่สุด รองลงมาคือสัดส่วนการส่งออกข้าวเหนียว, ข้าวขาว5-10%, ข้าวหอมมะลิและข้าวขาว100%ตามลำดับ
ปี 2553	ปลายข้าว เป็นข้าวที่มีสัดส่วนการส่งออกมากที่สุด รองลงมาคือสัดส่วนการส่งออกข้าวขาว5-10%, ข้าวเหนียว, ข้าวหอมมะลิและข้าวขาว100%ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 รายละเอียดสัดส่วนการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย (ต่อ)

ปี 2563	ปลายข้าว เป็นข้าวที่มีสัดส่วนการส่งออกมากที่สุด รองลงมาคือสัดส่วนการส่งออกข้าวเหนียว, ข้าวขาว5-10%, ข้าวหอมมะลิและไม่มีสัดส่วนการส่งออกข้าวขาว100%ตามลำดับ
ปี 2564	ปลายข้าว เป็นข้าวที่มีสัดส่วนการส่งออกมากที่สุด รองลงมาคือสัดส่วนการส่งออกข้าวเหนียว, ข้าวขาว5-10%, ข้าวหอมมะลิและไม่มีสัดส่วนการส่งออกข้าวขาว100%ตามลำดับ
ปี 2565	ปลายข้าว เป็นข้าวที่มีสัดส่วนการส่งออกมากที่สุด รองลงมาคือสัดส่วนการส่งออกข้าวขาว5-10%, ข้าวเหนียว, ข้าวหอมมะลิและไม่มีสัดส่วนการส่งออกข้าวขาว100%ตามลำดับ
ปี 2566	ข้าวขาว5-10% เป็นข้าวที่มีสัดส่วนการส่งออกมากที่สุด รองลงมาคือสัดส่วนการส่งออกปลายข้าว, ข้าวเหนียวตาม, ข้าวหอมมะลิและไม่มีสัดส่วนการส่งออกข้าวเหนียวกับข้าวขาว100%ตามลำดับ

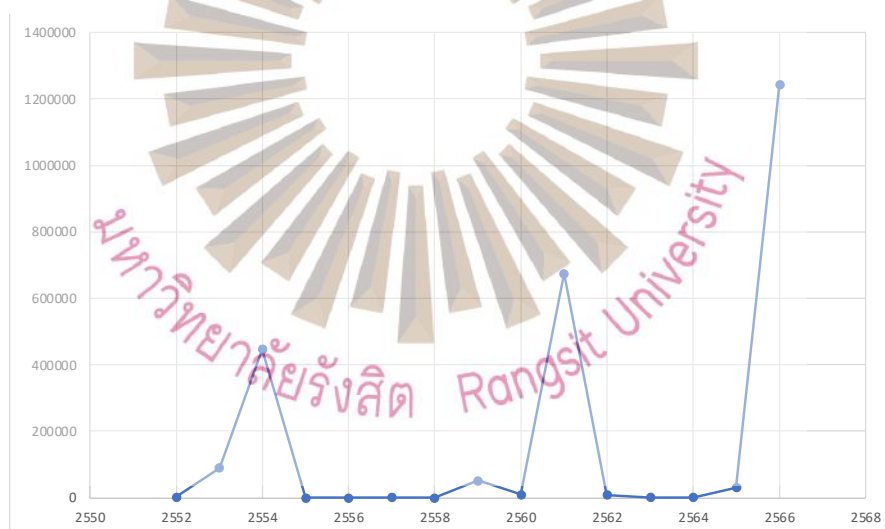
จากรูปที่ 4.5 สัดส่วนการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย พบว่าในปี พ.ศ. 2554, พ.ศ.2561 และปี พ.ศ. 2566 ปริมาณการส่งออกข้าวจากประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคล้ายคลึงกับแนวโน้มของกราฟที่ 4.1 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย แสดงให้เห็นว่าปริมาณการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย

รูปที่ 4.5 สัดส่วนการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย

และจากรูปที่ 4.5 สัดส่วนการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย พบว่าในปี พ.ศ. 2554, พ.ศ.2561 และปี พ.ศ. 2566 ข้าวที่มีสัดส่วนการส่งออกมากที่สุดคือ ข้าวขาว 5-10% แสดงให้เห็นว่าปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% อาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือเมื่อปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% เพิ่มขึ้น มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียก็จะเพิ่มขึ้นเช่นกัน

จากรูปที่ 4.6 ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% จากประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย พบว่าค่าของตัวแปร KJ5 (ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10%) มีการเพิ่มขึ้นและลดลงอย่างรวดเร็วในแต่ละปีและมีแนวโน้มที่คล้ายคลึงกับกราฟที่ 4.1 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย แสดงให้เห็นว่าปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% มีความผันผวนสูงเช่นกันแต่มีค่าตัวเลขที่สูงกว่ามาก ค่าของตัวแปร KJ5 มีการเพิ่มขึ้นและลดลงอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกับตัวแปร XTH ซึ่งอาจบ่งบอกถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวแปรทั้งสองนี้ กล่าวคือมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียและปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% อาจมีความเกี่ยวข้องกัน

รูปที่ 4.6 ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% (ตัน)

4.2 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์พบว่าโมเดลการถดถอยมีความเหมาะสม และสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ 82.7% และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย คือ ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% และอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดย

ปัจจัยดังกล่าวมีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จากตารางที่ 4.5 Model Summary พบว่า Model 2 มีค่า R Square คือ 0.827 หรือ 82.7 % ซึ่งสูงกว่า Model 1 ที่มีค่า R Square เท่ากับ 0.807 หรือ 80.7% จึงสรุปได้ว่าการใช้ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% (KJ5) และอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (EX) เป็นตัวทำนายในแบบจำลองช่วยให้สามารถอธิบายความแปรปรวนของมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย (XTH) ได้ดียิ่งขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4.5 Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				Sig. F Change
					R Square Change	F Change	df1	df2	
1	.898 ^a	.807	.803	919.94720	.807	242.191	1	58	.000
2	.910 ^b	.827	.821	876.89856	.021	6.834	1	57	.011

a. Predictors: (Constant), KJ5

b. Predictors: (Constant), KJ5, EX

c. Dependent Variable: XTH

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย พบว่าค่า VIF มีค่า 1.027 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เพราะตัวแปรอิสระที่ใช้ทดสอบในสมการไม่มีความสัมพันธ์ในตัวเองที่สูงเกินไป และพบว่าปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% (KJ5) มีค่า Beta สูงเป็นอันดับ 1 คือ 0.922 และมีค่า B คือ 0.019 และอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (EX) มีค่า Beta สูงเป็นอันดับ 2 คือ 0.146 และมีค่า B คือ 703.686 ดังนั้น แสดงว่าปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% (KJ5) และอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (EX)) มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ

		Unstandardized		Standardized				
		Coefficients		Coefficients		Collinearity Statistics		
		Std.						
Model		B	Error	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
1	(Constant)	695.654	129.267		5.382	.000		
	KJ5	.019	.001	.898	15.562	.000	1.000	1.000
2	(Constant)	-1089.029	693.699		-1.570	.122		
	KJ5	.019	.001	.922	16.534	.000	.974	1.027
	EX	703.686	269.170	.146	2.614	.011	.974	1.027

a. Dependent Variable: XTH

จากตารางที่ 4.7 พบว่าเฉพาะปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% (KJ5) และ อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (EX) เท่านั้นที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และถูกเก็บไว้ในโมเดล ซึ่งราคาข้าว (PT), ผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศอินโดนีเซีย (GDPI), ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 100% (KK100), ปริมาณการส่งออกข้าวหอมมะลิ(KM), ปริมาณการส่งออกปลายข้าว(PK) และปริมาณการส่งออกข้าวเหนียว (KN) มีค่า Significant เท่ากับ 0.799, 0.350, 0.832, 0.937, 0.144 และ 0.213 ตามลำดับ ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และถูกดึงออกจากสมการในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณด้วยวิธีการ Stepwise ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 Excluded Variables

Model		Beta In	t	Sig.	Collinearity Statistics			
					Partial Correlation	Tolerance	VIF	Minimum Tolerance
1	PT	-.027 ^b	-.468	.641	-.062	1.000	1.000	1.000
	EX	.146 ^b	2.614	.011	.327	.974	1.027	.974
	GDPI	-.098 ^b	-1.516	.135	-.197	.773	1.294	.773
	KK100	.012 ^b	.204	.839	.027	.991	1.009	.991
	KM	.043 ^b	.740	.462	.098	.999	1.001	.999
	PK	.141 ^b	2.453	.017	.309	.925	1.081	.925

ตารางที่ 4.7 Excluded Variables (ต่อ)

	KN	.014 ^b	.245	.807	.032	.993	1.007	.993
2	PT	.015 ^c	.255	.799	.034	.920	1.088	.895
	GDPI	.101 ^c	.942	.350	.125	.263	3.802	.263
	KK100	.012 ^c	.213	.832	.028	.991	1.009	.965
	KM	-.005 ^c	-.079	.937	-.011	.892	1.121	.870
	PK	.093 ^c	1.482	.144	.194	.745	1.341	.745
	KN	-.081 ^c	-1.261	.213	-.166	.733	1.364	.719

a. Dependent Variable: XTH

b. Predictors in the Model: (Constant), KJ5

c. Predictors in the Model: (Constant), KJ5, EX

ผลสรุปสมการที่ประหยัดที่สุดด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธี Stepwise พบว่าปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% (KJ5) และอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (EX) มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย (XTH) โดยได้สมการที่มีสัมประสิทธิ์การถดถอย (coefficients) ดังนี้

$$XTH = -1089.029 + 0.019KJ5 + 703.686EX$$

หมายเหตุ

XTH = มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย (ล้านบาท)

EX = อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์)

KJ5 = ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% (ตัน)

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย และเพื่อประเมินขนาด ทิศทางของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับมูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียจากปัจจัยแต่ละปัจจัย สามารถสรุปผลการวิจัยโดยยึดตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ได้ดังนี้

โดยอ้างถึงวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าปัจจัยด้านอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์) และปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียอย่างมีนัยสำคัญ และปัจจัยที่ไม่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย คือ ราคาข้าว, ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศอินโดนีเซียและปริมาณการส่งออกข้าว 4 ชนิด คือ ข้าวขาว 100%, ข้าวหอมมะลิมีค่า, ปลายข้าวมีค่าและข้าวเหนียว

โดยอ้างถึงวัตถุประสงค์ที่ 2 ประเมินขนาดและทิศทางของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียจากปัจจัยแต่ละปัจจัย จากการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยด้านอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์) และปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% (ต้น) มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังอินโดนีเซียในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่ออัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศหรือปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% เพิ่มขึ้น มูลค่าการส่งออกข้าวไทยก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วยและเมื่ออัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศหรือปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% ลดลง มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียก็มีแนวโน้มที่จะลดลงเช่นกัน

สรุปในภาพรวมของการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยบรรลุวัตถุประสงค์ได้ครบถ้วน ทั้งนี้ ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการปรับกลยุทธ์เพื่อรักษาความได้เปรียบและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันข้าวไทยในตลาดอาเซียน ซึ่งรวมถึงการใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบการส่งออกข้าว

ไทยเพื่อประสิทธิภาพขององค์กร นอกจากนี้ผลการศึกษาของงานวิจัยฉบับนี้ยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต เพื่อพัฒนาและต่อยอดผลการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่าข้าวขาว 5-10% เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมากที่สุด ถึงแม้ว่าปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% ในแต่ละช่วงเวลาจะไม่คงที่และไม่ได้มีการส่งออกทุกปีเช่นเดียวกับปลายข้าว โดยเฉพาะในปีที่มูลค่าการส่งออกข้าวมีความผันผวนสูง คือ ปี 2554, 2561 และ 2566 จะเห็นได้ว่าข้าวขาว 5-10% นั้นมียอดส่งออกสูงสุดในช่วงเวลาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าข้าวขาว 5-10% ตอบโจทย์ความต้องการเฉพาะของตลาดได้เป็นอย่างดีแม้ในช่วงเวลาที่ตลาดโดยรวมมีความไม่แน่นอนและแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของข้าวขาว 5-10% ในการสร้างความมั่นคงให้กับการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย นอกจากนี้อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ(บาท/รูเปียห์) ยังเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย โดยข้อมูลเชิงพรรณนาไม่สามารถระบุความสัมพันธ์นี้ได้ชัดเจนจึงต้องพึ่งพาการวิเคราะห์ด้วยวิธีดัดแปลงเส้นเชิงพหุคูณ ซึ่งจากการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ในทางกลับกันปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศอินโดนีเซียที่คาดว่าจะจะเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียกลับไม่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกอย่างที่คาดการณ์ไว้ ผลลัพธ์ที่ขัดแย้งกันสะท้อนถึงความซับซ้อนของปัจจัยที่มีผลต่อการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งไม่สามารถสรุปได้เพียงจากการวิเคราะห์ทั่วไป

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 คือ ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% (ตัน) ซึ่งมีค่า Significant คือ 0.000 และอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์) ซึ่งมีค่า Significant คือ 0.011 และปัจจัยที่ไม่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 คือ ราคาข้าว มีค่า Significant คือ 0.799, ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศอินโดนีเซีย มีค่า Significant คือ 0.350 และปริมาณการส่งออกข้าว 4 ชนิด คือ ข้าวขาว 100% มีค่า Significant คือ 0.832, ข้าวหอมมะลิมีค่า Significant คือ 0.937, ปลายข้าวมีค่า Significant คือ 0.144 และข้าวเหนียวมีค่า Significant คือ 0.213 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จากผลการศึกษาสามารถตอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.1 สรุปสมมติฐาน

สมมติฐาน	ตัวแปรอิสระ	ทิศทางความสัมพันธ์	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาข้าว	ราคาข้าว	ไม่พบ	ปฏิเสธสมมติฐาน
2. มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์)	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	ทิศทางเดียวกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
3. มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศอินโดนีเซีย (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศอินโดนีเซีย	ไม่พบ	ปฏิเสธสมมติฐาน
4. มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกข้าวขาว 100% (ตัน)	ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 100% (ตัน)	ไม่พบ	ปฏิเสธสมมติฐาน
5. มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% (ตัน)	ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% (ตัน)	ทิศทางเดียวกัน	ยอมรับสมมติฐาน
6. มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกข้าวหอมมะลิ (ตัน)	ปริมาณการส่งออกข้าวหอมมะลิ (ตัน)	ไม่พบ	ปฏิเสธสมมติฐาน
7. มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับปริมาณการส่งออกปลายข้าว (ตัน)	ปริมาณการส่งออกปลายข้าว (ตัน)	ไม่พบ	ปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 5.1 สรุปสมมติฐาน (ต่อ)

8. มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศ ไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมี ความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับ ปริมาณการส่งออกข้าวเหนียว (ตัน)	ปริมาณการ ส่งออกข้าว เหนียว (ตัน)	ไม่พบ	ปฏิเสธสมมติฐาน
---	---	-------	----------------

ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบผลการศึกษาที่ได้รับในบทที่ 4 และสมมติฐานกับงานวิจัยในอดีต เพื่อสะท้อนผลการศึกษานี้ว่ามีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างจากผลการศึกษาในอดีตอย่างไร ทั้งนี้ รายละเอียดของการอภิปรายผลการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาข้าว จากผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า ราคาข้าวไม่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ไม่คล้ายคลึงกับผลการศึกษาในอดีต เนื่องจากตัวแปร ราคาข้าว เป็นตัวแปรที่ไม่คล้ายคลึงกับตัวแปรอิสระภายในอดีตของงานวิจัยภายในอดีตที่นำมาอ้างอิงในการศึกษา

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์) ชัดแย้งกับงานวิจัยของ กัลยา อรรถกุล, ธัญญา สุพรประดิษฐ์ชัย, และสิทธิกรณ ก่ำรอด, 2567 ซึ่งผลการวิจัยที่ได้คืออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ไม่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออก ในขณะที่ผลการวิเคราะห์ของงานวิจัยฉบับนี้สรุปได้ว่า อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์) มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์) เพิ่มขึ้น จะส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยผลการวิจัยที่ต่างกันนี้อาจเป็นผลมาจากความแตกต่างของประเภทสินค้าที่ส่งออกและช่วงเวลาที่แตกต่างกัน จึงทำให้ผลการวิจัยทั้งสองขัดแย้งกันได้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ชัดแย้งกับงานวิจัยของ ทัดพงศ์ อวิโรชนานนท์, สัตยา ตันจันทรพงศ์, และณฐวรรัช จำลองราษฎร์, 2563 ซึ่งผลการวิจัยที่ได้คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ไม่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทย ในขณะที่ผลการวิเคราะห์ของ

งานวิจัยฉบับนี้สรุปได้ว่า อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์) มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน โดยผลการวิจัยที่ต่างกันนี้อาจเป็นผลมาจากความแตกต่างของประเทศที่ทำการศึกษา ซึ่งงานวิจัยของ ทัดพงศ์ อวิโรธนานนท์และคณะศึกษาผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวในตลาดประเทศจีน ซึ่งประเทศจีนมีข้อกีดกันทางการค้าบางอย่างของรัฐบาล อีกทั้งยังถูกจำกัดปริมาณการนำเข้าใน ประเทศจีนในแต่ละปีทำให้ผู้นำเข้าชาวไทยไม่สามารถเปิดตลาดข้าวในจีนได้อย่างเสรีจึงทำให้ไม่ ว่าค่าเงินของประเทศไทยเป็นแบบไหนก็สามารถส่งออกได้ตามโควตาที่ประเทศจีนกำหนดเท่านั้น แต่งานศึกษานี้ศึกษาผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวในตลาดประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งข้อกีดกันทางการค้าอาจมีความแตกต่างกัน จึงทำให้ผลการวิจัยแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ขัดแย้งกับงานวิจัยของ อภิสิทธิ์ หะยิอูมา และธนวิทย์ บุญสิทธิ์, 2563 ซึ่งผลการวิจัยที่ได้คืออัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีผลกระทบต่อมูลค่า การส่งออกในทิศทางตรงข้าม ซึ่งผลการวิเคราะห์ของงานวิจัยฉบับนี้พบว่า อัตราการแลกเปลี่ยน เงินตราต่างประเทศ (บาท/รูเปียห์) มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศ อินโดนีเซียในทิศทางเดียวกันโดยผลการวิจัยที่ขัดแย้งกันนี้อาจเป็นผลมาจากช่วงเวลาในการศึกษาที่ แตกต่างกัน, ความแตกต่างของสินค้าที่เลือกใช้ในการศึกษา และประเทศคู่ค้าที่เลือกใช้ในการศึกษา มีความแตกต่างกัน จึงทำให้ผลการวิจัยแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยมีความสัมพันธ์ใน ทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศอินโดนีเซีย ขัดแย้งกับงานวิจัยของ ณัฐชดา เดชพ่วง และกนกพร ชัยประสิทธิ์ (2561) ซึ่งผลการวิจัยที่ได้คือ ปัจจัยภายนอกประเทศซึ่งคือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกในทิศทางตรงข้าม กล่าวคือเมื่อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในสาธารณรัฐประชาชนจีนเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้มูลค่าการส่งออกทุเรียนสด ของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ผลการวิเคราะห์ ของงานวิจัยฉบับนี้สรุปได้ว่าปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอินโดนีเซีย (ล้านดอลลาร์ สหรัฐ) ไม่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย โดยผลการวิจัยที่ ต่างกันนี้อาจเป็นผลมาจากความแตกต่างของประเทศสินค้าที่ส่งออกและประเทศที่ใช้เป็น กรณีสึกษาในงานวิจัย จึงทำให้ผลการวิจัยทั้งสองขัดแย้งกันได้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกข้าวขาว 100% (ตัน) ยังไม่พบงานวิจัยที่มีความคล้ายคลึง ซึ่งผลการวิเคราะห์ของงานวิจัยฉบับนี้ สรุปได้ว่า ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 100% (ตัน) ไม่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 5 มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% (ตัน) ยังไม่พบงานวิจัยที่มีความคล้ายคลึง ซึ่งผลการวิเคราะห์ของงานวิจัยฉบับนี้ สรุปได้ว่า ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% (ตัน) ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 6 มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกข้าวหอมมะลิ (ตัน) ยังไม่พบงานวิจัยที่มีความคล้ายคลึง ซึ่งผลการวิเคราะห์ของงานวิจัยฉบับนี้ สรุปได้ว่า ปริมาณการส่งออกข้าวหอมมะลิ (ตัน) ไม่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 7 มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับปริมาณการส่งออกปลายข้าว (ตัน) ยังไม่พบงานวิจัยที่มีความคล้ายคลึง ซึ่งผลการวิเคราะห์ของงานวิจัยฉบับนี้ สรุปได้ว่า ปริมาณการส่งออกปลายข้าว (ตัน) ไม่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 8 มูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับปริมาณการส่งออกข้าวเหนียว (ตัน) ยังไม่พบงานวิจัยที่มีความคล้ายคลึง ซึ่งผลการวิเคราะห์ของงานวิจัยฉบับนี้ สรุปได้ว่า ปริมาณการส่งออกข้าวเหนียว (ตัน) ไม่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย

จากการวิเคราะห์จะพบว่า อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียในทิศทางเดียวกัน ซึ่งปัจจุบันหากอ้างอิงข้อมูลจากกรมศุลกากรจะพบว่า ค่าเงินบาทของประเทศไทยนั้นมีแนวโน้มสูงขึ้น กล่าวคือค่าเงินบาทอ่อนค่าลงแข็งค่า ซึ่งเป็นผลดีต่อการส่งออกข้าวไทยเพราะค่าเงินบาทแข็งตัวจะทำให้ราคาข้าวไทยแพงขึ้นแพงขึ้นแต่ยังคงขายได้ในตลาดประเทศอินโดนีเซีย เพราะสินค้าประเภทข้าวของไทยมี

คุณภาพเพียงพอกับความต้องการซื้อของประเทศคู่ค้า ทำให้ประเทศคู่ค้ายอมจ่ายเพื่อซื้อแม้ว่าข้าวไทยจะมีราคาที่สูงขึ้นก็ตาม ดังนั้นเพื่อรักษาความได้เปรียบในการครองส่วนแบ่งการตลาดนี้ไว้ การรักษาคูณภาพของสินค้าให้ผู้บริโภคในประเทศคู่ค้าพึงพอใจจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ หากพิจารณาพร้อมกับสมการที่เป็นผลจากการวิเคราะห์การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย ด้วยการวิเคราะห์โดยวิธีถดถอยเชิงเส้นเชิงพหุคูณ พบว่าเมื่อค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นหรืออัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้น 1 บาท/รูเปียห์ โดยที่ปริมาณการส่งออกข้าวขาวคงที่ มูลค่าการส่งออกข้าวไทยจะเพิ่มขึ้นประมาณ 703,686,000 บาท

และปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียในทิศทางเดียวกัน ซึ่งปัจจุบันหากอ้างอิงข้อมูลผลผลิตข้าวจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจะพบว่า ผลผลิตข้าวขาวมีแนวโน้มสูงขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 – 2566 และในปี 2567 ก็มีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเช่นกัน ซึ่งเป็นผลดีต่อการส่งออกข้าวของไทย เพราะปริมาณการผลิตข้าวขาว 5-10% ที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% เพิ่มขึ้น และส่งผลให้มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน หากพิจารณาพร้อมกับสมการที่เป็นผลจากการวิเคราะห์การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย ด้วยการวิเคราะห์โดยวิธีถดถอยเชิงเส้นเชิงพหุคูณ พบว่าเมื่อปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% เพิ่มขึ้น 1 ตัน โดยที่อัตราแลกเปลี่ยนคงที่ มูลค่าการส่งออกข้าวไทยจะเพิ่มขึ้นประมาณ 19,000 บาท

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียจะเห็นว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการส่งออกจนบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ นั่นคือ ปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% และอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนด กลยุทธ์หรือใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานขององค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียได้ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1) เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านปริมาณการส่งออกข้าวแต่ละชนิด พบว่าปริมาณการส่งออกข้าวขาว 5-10% เป็นข้าวชนิดเดียวที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียเมื่อเปรียบเทียบกับข้าวชนิดอื่น คือ ข้าวขาว 100%, ข้าวหอมมะลิ, ปลายข้าว และข้าวเหนียว ดังนั้นผู้ประกอบการหรือองค์กรที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียควรเน้นกลยุทธ์ที่สามารถส่งเสริมการส่งออกข้าวขาว 5-10% ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสินค้าตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อสนับสนุนการส่งออกข้าวขาว 5-10% ไปยังประเทศอินโดนีเซียให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น อาจส่งเสริมการส่งออกข้าวขาว 5-10% ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยมุ่งเน้นไปที่คุณภาพของตัวสินค้า ประสิทธิภาพในการทำการตลาด หรือยุทธศาสตร์ทางการตลาดที่เน้นการส่งเสริมการขายข้าวขาว 5-10% โดยใช้ข้อมูลจากการวิจัยตลาดเพื่อพยากรณ์ความต้องการข้าวขาว 5-10% ในตลาดอินโดนีเซีย เพื่อวางแผนการผลิตและจัดหาสินค้าได้อย่างเหมาะสมเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันข้าวไทยในตลาดอาเซียน

2) หากพิจารณาจากปัจจัยด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ พบว่า เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนแข็งค่าขึ้น (ค่าเงินบาทแข็ง) ส่งผลให้สินค้าส่งออกของไทยมีราคาแพงขึ้นในประเทศอินโดนีเซียแต่มูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียก็ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน เพราะสินค้าประเภทข้าวของไทยมีคุณภาพเพียงพอต่อความต้องการซื้อของประเทศคู่ค้า ดังนั้นเพื่อรักษาความได้เปรียบในการครองส่วนแบ่งการตลาดไว้ การรักษาคุณภาพของสินค้าให้ผู้บริโภคในประเทศคู่ค้าพึงพอใจจึงเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการไทยควรให้ความสำคัญ

5.2.2 ข้อเสนอในการศึกษาครั้งต่อไป

1) ศึกษาปัจจัยอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย อาทิเช่น อัตราเงินเฟ้อของประเทศคู่ค้า, นโยบายทางการค้าและการแข่งขันจากประเทศคู่แข่ง ซึ่งการนำตัวแปรเหล่านี้มาวิเคราะห์ร่วมด้วยอาจทำให้ได้ผลลัพธ์ที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2) ศึกษาความเห็นของผู้ประกอบการหรือองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกับการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย โดยสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการจะศึกษาหรือใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้สามารถนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียได้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมการค้าต่างประเทศ กองบริหารการค้าข้าว. (2565). ข้อมูลสถานการณ์ข้าวอินโดนีเซีย. สืบค้นจาก <https://www.dft.go.th/Portals/0/สถานการณ์สินค้าข้าว/ข้าวอินโดนีเซีย%20ณ%20ธ.ค.%2065.pdf>
- กรมการค้าต่างประเทศ กองบริหารการค้าข้าว. (2566). ข้อมูลสถานการณ์ข้าวอินโดนีเซีย. สืบค้นจาก <https://www.dft.go.th/Portals/0/สถานการณ์สินค้าข้าว/ข้าวอินโดนีเซีย%20ณ%20ธ.ค.%2066.pdf>
- กรมศุลกากร. (2567). อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ. สืบค้นจาก <https://www.customs.go.th>
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. (2562). ภาพรวมตลาดข้าวในอาเซียน. สืบค้นจาก https://www.ditp.go.th/contents_attach/564288/564288.pdf
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. (2564). ภาพรวมตลาดข้าวในอาเซียน. สืบค้นจาก https://www.ditp.go.th/contents_attach/732592/732592.pdf
- กัลยา อรรถกุล, รัชฎา สุพรประดิษฐ์ชัย, และสิทธิรัตน์ คำรณ. (2567). การประมาณมูลค่าการส่งออกของเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ทำจากไหมของประเทศไทยโดยตัวแบบถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ. วารสารวิจัยวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 8(2), 247-259. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jmsr/issue/view/17722>
- ขนิษฐา มีสนาม. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกง (Independent Study). สืบค้นจาก <http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/handle/123456789/1013>
- ณัฐหุตา เดชพ่วง, และกนกพร ชัยประสิทธิ์. (2561). ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกประเทศที่มีผลต่อการส่งออกทุเรียนไปสาธารณรัฐประชาชนจีน. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย, 8(1), 333-340. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/EAUHJSocSci/article/view/116451>
- ทัตพงศ์ อวิโรธนานนท์, สัตยา ตันจันทรพงศ์, และณฐวรรัช จำลองราษฎร์. (2563). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกข้าวในตลาดประเทศจีน. วารสารบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ ราชมงคลล้านนา, 8(2), 1-10. สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/balajhss/article/view/248027/16913>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชนาวิทย์ บัวฝ้าย, เปรมกมล ปิยะทัต, และกมลวรรณ เหล่ายัง. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งออกทุเรียนสดของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน. *วารสารวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*, 18(2), 111-135. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jmscr/article/view/272539>
- พิสุทธิ์ เลียบประเสริฐ. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบของไทย (Independent Study). สืบค้นจาก <http://dspace.bu.ac.th/jspui/handle/123456789/426>
- รัฐพงศ์ ชัยเอิก, และปริม ชูตากร. (2554). วิธีการคัดเลือกตัวแปรในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ. สืบค้นจาก http://sc2.kku.ac.th/stat/statweb/images/Eventpic/60/Seminar/01_11_.pdf
- วิจัยกรุงศรี. (2566). แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี2566-2568 อุตสาหกรรมข้าว. สืบค้นจาก <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/agriculture/rice/io/io-rice-2023-2025>
- สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร. (2560). ข้อมูลสถิติการค้าระหว่างประเทศของไทย. สืบค้นจาก <https://tradereport.moc.go.th/th/stat/report/year01>
- สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร. (2567ก). ข้อมูลสถิติการค้าระหว่างประเทศของไทย. สืบค้นจาก <https://tradereport.moc.go.th/th/stat/report/year01>
- สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร. (2567ข). มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังตลาดโลกแยกตามหมวดหมู่ ปี 2552-2566. สืบค้นจาก <https://tradereport.moc.go.th/th/stat/report/comcodeexport03>
- อภิสิทธิ์ หะยิอูมา, และชนวิทย์ บุญสิทธิ์. (2563). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลค่าและปริมาณการส่งออกยางพาราของไทยในประเทศสิงคโปร์. *วารสารวิชาการนอร์ทเทิร์น*, 7(1), 65-78. สืบค้นจาก <https://so09.tci-thaijo.org/index.php/AJntc/article/view/1349>

บรรณานุกรม (ต่อ)

อารีย์ รักษ์ธัญการ. (2561). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณการส่งออกข้าวหอมมะลิไปยังตลาดโลก*

(Master's thesis). สืบค้นจาก <http://www.repository.rmutt.ac.th/xmlui/handle/123456789/3734>

Fred Reserve Economic Data. (2024). *Real Gross Domestic Product for Indonesia*. Retrieved from <https://fred.stlouisfed.org/series/NGDPRSAXDCIDQ>

ปี	Q	มูลค่าการส่งออกข้าว
		(ล้านบาท)
2552	1	709.66
	2	758.32
	3	466.05
	4	626.38
2553	1	800.48
	2	640.48
	3	613.82
	4	2458.84
2554	1	7556.20
	2	993.87
	3	1477.39
	4	4567.47
2555	1	4311.07
	2	469.98
	3	563.38
	4	546.42
2556	1	335.09
	2	497.70
	3	381.90
	4	362.91
2557	1	489.67
	2	731.50
	3	438.68
	4	3409.38
2558	1	481.13
	2	783.00
	3	73.27
	4	2566.44

2559	1	4392.19
	2	304.27
	3	337.54
	4	718.73
2560	1	457.46
	2	718.78
	3	180.13
	4	665.11
2561	1	2476.89
	2	5494.00
	3	3062.23
	4	815.34
2562	1	280.80
	2	476.33
	3	160.93
	4	293.80
2563	1	421.26
	2	879.33
	3	435.06
	4	526.68
2564	1	211.00
	2	467.19
	3	151.33
	4	368.00
2565	1	47.13
	2	837.44
	3	485.7
	4	141.28

2566	1	4,170.23
	2	5570.05
	3	5244.31
	4	10495.69
รวม		89,396.69

ภาคผนวก ข

ข้อมูลราคาข้าวรายไตรมาส (ปี 2552-2566)

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ปี	Q	ราคาข้าว (บาท/ตัน)
2552	1	12043.41
	2	12295.48
	3	11,071.45
	4	11,100.05
2553	1	16727.63
	2	15704.01
	3	14370.70
	4	17282.64
2554	1	15268.31
	2	16,902.26
	3	15990.17
	4	17896.30
2555	1	16975.53
	2	21079.94
	3	18,986.53
	4	17191.24
2556	1	21117.47
	2	17079.40
	3	20725.15
	4	17364.37
2557	1	13455.25
	2	12817.40
	3	13267.84
	4	14215.63

2558	1	14816.89
	2	15,101.17
	3	19445.38
	4	13769.13
2559	1	13851.11
	2	17251.46
	3	14579.50
	4	13887.34
2560	1	14647.58
	2	17251.46
	3	14579.50
	4	13887.34
2561	1	14647.58
	2	14060.84
	3	14,618.92
	4	15321.05
2562	1	18454.34
	2	19276.71
	3	17928.41
	4	24007.47
2563	1	26877.80
	2	28406.38
	3	24621.47
	4	20976.61
2564	1	17934.26
	2	17746.96
	3	13770.19
	4	13,998.36

2565	1	13764.54
	2	15165.14
	3	16,100.94
	4	17157.87
2566	1	15446.33
	2	16472.69
	3	17663.91
	4	20726.37

ปี	Q	อัตราการแลกเปลี่ยน (บาท/รูเปียห์)
2552	1	2.86
	2	2.99
	3	3.14
	4	3.25
2553	1	3.28
	2	3.27
	3	3.27
	4	3.08
2554	1	3.10
	2	3.18
	3	3.18
	4	3.13
2555	1	3.13
	2	3.10
	3	3.06
	4	2.96
2556	1	2.86
	2	2.70
	3	2.81
	4	2.50
2557	1	2.46
	2	2.56
	3	2.48
	4	2.49

2558	1	2.42
	2	2.36
	3	2.40
	4	2.42
2559	1	2.46
	2	2.46
	3	2.53
	4	2.51
2560	1	2.51
	2	2.45
	3	2.39
	4	2.34
2561	1	2.24
	2	2.12
	3	2.14
	4	2.01
2562	1	2.07
	2	2.07
	3	2.03
	4	2.01
2563	1	2.07
	2	1.95
	3	2.00
	4	1.97
2564	1	1.98
	2	2.01
	3	2.10
	4	2.18

2565	1	2.15
	2	2.19
	3	2.25
	4	2.26
2566	1	2.08
	2	2.14
	3	2.14
	4	2.14

ภาคผนวก ง

ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอินโดนีเซีย (GDP)

ปี	Q	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอินโดนีเซีย (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
2552	1	1548.19
	2	1600.95
	3	1671.85
	4	1631.62
2553	1	1642.36
	2	1709.13
	3	1775.11
	4	1737.53
2554	1	1748.73
	2	1816.27
	3	1881.85
	4	1840.79
2555	1	1855.58
	2	1929.02
	3	1993.63
	4	1948.85
2556	1	1958.40
	2	2036.82
	3	2103.60
	4	2057.69
2557	1	2058.58
	2	2137.39
	3	2207.34
	4	2161.55
2558	1	2158.04
	2	2238.70
	3	2312.84
	4	2272.93

2559	1	2264.72
	2	2355.45
	3	2429.26
	4	2385.19
2560	1	2378.15
	2	2473.51
	3	2552.30
	4	2508.97
2561	1	2498.70
	2	2603.85
	3	2684.33
	4	2638.97
2562	1	2625.18
	2	2735.41
	3	2818.81
	4	2769.75
2563	1	2703.03
	2	2589.77
	3	2720.48
	4	2709.72
2564	1	2684.45
	2	2773.07
	3	2816.49
	4	2846.07
2565	1	2819.33
	2	2924.46
	3	2977.97
	4	2988.64

2566	1	2961.51
	2	3075.79
	3	3124.94
	4	4940.55
รวม		142414.16

ปี	Q	ข้าวขาว 100% (ตัน)	ข้าวขาว 5-10% (ตัน)	ข้าวหอมมะลิ (ตัน)	ปลายข้าว (ตัน)	ข้าวเหนียว (ตัน)
2552	1	0	0	366.75	31,475.00	27,083.02
	2	23.00	2,500.00	43.49	40,250.00	21424.50
	3	92.00	39.5	395	38,050.00	4000.00
	4	0.00	0.00	320.50	56430.00	0.00
2553	1	0.00	0.00	366.75	31475.00	27083.02
	2	0.00	0.00	0.00	33025.00	7720.20
	3	0.00	0.00	0.00	38075.00	4598.63
	4	25.00	89209.40	0.00	34338.50	18699.20
2554	1	0.00	278527.00	0.00	52868.00	1725.00
	2	0.00	4529.00	0.00	40647.20	9475.00
	3	0.00	0.00	798.56	85245.00	6350.00
	4	0.00	163796.40	850.00	54975.00	4824.04
2555	1	0.00	0.00	100.00	8600.00	2625.00
	2	0.00	0.00	2120.00	13725.00	6449.95
	3	0.00	0.00	424.85	25147.80	4100.00
	4	0.00	0.00	0.00	31285.00	500.00
2556	1	0.00	0.00	100.00	7875.00	7875.00
	2	0.00	0.00	399.93	27940.65	800.00
	3	0.00	0.00	422.00	12730.00	5,275.00
	4	0.00	0.00	399.90	19800.00	700.00
2557	1	0.00	0.00	0	36392.60	0.00
	2	0.00	0.00	0.00	57071.00	0.00
	3	0.00	0.00	0.00	29700.00	74.81
	4	0.00	1045.09	547.75	62828.45	113.59
2558	1	0.00	0.00	0.00	32471.40	0.00
	2	0.00	0.00	0.00	51850.00	0.00
	3	0.00	67.05	101.00	3600.00	0.00
	4	48.00	15.00	25.00	15273.15	0.00

2559	1	0.00	51466.00	100.00	19800.00	0.00
	2	0.00	0.00	0.00	10475.00	0.00
	3	0.00	0.00	0.00	19435.00	150.00
	4	0.00	0.00	0.00	45280.00	0.00
2560	1	0.00	2205.00	0.00	24790.00	0.00
	2	0.00	4650.00	0.00	36940.00	75.00
	3	0.00	1780.00	0.00	10198.00	377.00
	4	0.00	870.00	0.00	46498.80	524.50
2561	1	0.00	102900.00	0.00	21423.30	14775.40
	2	0.00	349350.00	0.00	30380.80	1000.00
	3	0.00	187620.00	0.00	21850.00	0.00
	4	0.00	34315.00	0.00	18671.00	231.00
2562	1	0.00	2250.00	0.00	12900.00	66.00
	2	0.00	2360.00	0.00	22050.00	300.00
	3	75.00	3011.00	0.00	5890.00	0.00
	4	0.00	465.00	0.00	11773.00	0.00
2563	1	0.00	99.00	0	14725.00	849.00
	2	0.00	0.00	75.00	30200.00	680.25
	3	0	282	150	17238.00	0.00
	4	0.00	353.00	0.00	24755.00	0.00
2564	1	0.00	0.00	0.00	11732.00	33.00
	2	0.00	350.00	600.00	24000.00	1375.00
	3	0.00	625.00	100.00	10500.00	125.00
	4	0.00	239.00	300.00	22450.00	3300.00
2565	1	0.00	524.00	0.00	2900.00	0.00
	2	0.00	521.00	100.00	8070.00	625.00
	3	0.00	616.00	200.00	29000.00	350.00
	4	0.00	29122.75	450.00	15960.00	3275.00

2566	1	0.00	255442.10	100.00	14440.00	0.00
	2	0.00	296568.25	100.00	41,470.00	0.00
	3	0.00	237509.10	275.00	59,110.00	0.00
	4	0.00	452732.90	225.00	53435.00	0.00
รวม		263.00	2557954.54	10556.48	1711483.65	189607.11

ผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
XTH	60	47.13	10495.69	1489.9448	2075.08292
PT	60	11071.45	28406.38	16652.3527	3521.95660
EX	60	1.95	3.28	2.5065	.42981
GDPI	60	1548.19	4940.55	2373.5693	552.42778
KK100	60	.00	213.49	7.9415	31.71401
KJ5	60	.00	452732.90	42632.5757	100040.93363
KM	60	.00	2120.00	175.9413	330.20541
PK	60	2900.00	85245.00	28524.7275	17253.05987
KN	60	.00	27083.02	3160.1185	6285.88635
Valid N (listwise)	60				

ผลการทดสอบตัวแปรและ Multicollinearity

		Collinearity Statistics						
Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Tolerance	VIF	Minimum Tolerance
1	PT	-.027 ^b	-.468	.641	-.062	1.000	1.000	1.000
	EX	.146 ^b	2.614	.011	.327	.974	1.027	.974
	GDPI	-.098 ^b	-1.516	.135	-.197	.773	1.294	.773
	KK100	.012 ^b	.204	.839	.027	.991	1.009	.991
	KM	.043 ^b	.740	.462	.098	.999	1.001	.999
	PK	.141 ^b	2.453	.017	.309	.925	1.081	.925
	KN	.014 ^b	.245	.807	.032	.993	1.007	.993
2	PT	.015 ^c	.255	.799	.034	.920	1.088	.895
	GDPI	.101 ^c	.942	.350	.125	.263	3.802	.263
	KK100	.012 ^c	.213	.832	.028	.991	1.009	.965
	KM	-.005 ^c	-.079	.937	-.011	.892	1.121	.870

PK	.093 ^c	1.482	.144	.194	.745	1.341	.745
KN	-.081 ^c	-1.261	.213	-.166	.733	1.364	.719

a. Dependent Variable: XTH

b. Predictors in the Model: (Constant), KJ5

c. Predictors in the Model: (Constant), KJ5, EX

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แสดงการตัดสินใจ

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				Sig. F Change
					R Square Change	F Change	df1	df2	
1	.898 ^a	.807	.803	919.94720	.807	242.191	1	58	.000
2	.910 ^b	.827	.821	876.89856	.021	6.834	1	57	.011

a. Predictors: (Constant), KJ5

b. Predictors: (Constant), KJ5, EX

c. Dependent Variable: XTH

ผลการวิเคราะห์โดยวิธีถดถอยเชิงเส้นเชิงพหุคูณด้วยวิธี Stepwise

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		Collinearity Statistics		
		B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
1	(Constant)	695.654	129.267		5.382	.000		
	KJ5	.019	.001	.898	15.562	.000	1.000	1.000
2	(Constant)	-1089.029	693.699		-1.570	.122		
	KJ5	.019	.001	.922	16.534	.000	.974	1.027
	EX	703.686	269.170	.146	2.614	.011	.974	1.027

a. Dependent Variable: XTH

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ชนรดี เดชคุ้ม
วัน เดือน ปีเกิด	20 กุมภาพันธ์ 2543
สถานที่เกิด	จังหวัดชัยนาท ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์, 2562 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์, 2567
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 52/195-9 หมู่ 7 ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

